

Maahanmuuttajien integroituminen suomalaiseen yhteiskuntaan elämän eri osa-alueilla – taustakirjallisuus aihealueittain

Työllistyminen

Ahmad, A. (2005). Getting a Job in Finland. The Social Networks of Immigrants from the Indian Subcontinent in the Helsinki Metropolitan Labour Market. Helsinki: University of Helsinki.

Ahmad, A. (2006). Maahanmuuttajien tukeutuminen sosiaalisiin verkostoihin työllistymisessä. Kvartti, 3, 23-31.

Ala-Kauhaluoma, M. & Härköpää, K. (2006). Yksityinen palvelusektori heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistäjänä. Työpoliittinen tutkimus 312. Helsinki: Työministeriö.

Arajärvi, P. (2009). Maahanmuuttajien työllistyminen ja kannustinloukut. Sisäasiainministeriön julkaisu 2/2009. Helsinki: Sisäasiainministeriö.

Etnisten suhteiden neuvottelukunta (2005). Kala kuivalla maalla. Kotoutuminen maahanmuuttajan näkökulmasta. Työhallinnon julkaisu 344. Helsinki: Työministeriö.

Forsander, A. (2000). Työvoiman tarve ja maahanmuuttopolitiikka – onko maahanmuuttajien osaaminen vastaus työvoiman kysyntään? Teoksessa M-L. Trux (toim.) Aukeavat ovet – kulttuurinen moninaisuus Suomen elinkeinoelämässä. Helsinki: WSOY.

Forsander, A. (2001). Kenelle ovet aukeavat? Maahanmuuttajat ja työllistymisen ehdot. Työpoliittinen Aikakauskirja, 2, 28–38.

Forsander, A. (2002a). Luottamuksen ehdot. Maahanmuuttajat 1990-luvun suomalaisilla työmarkkinoilla. Väestötutkimuslaitoksen julkaisusarja D39/2002. Helsinki: Väestötutkimuslaitos, Väestöliitto.

Forsander, A. (2002b). Maahanmuuttajat suomalaisilla työmarkkinoilla. Porstuaan vai peremmälle? Teoksessa S. Mannila, A. Forsander, A. Hummasti & J. Vehviläinen (toim.) Työelämäkynnykset ja haasteelliset ryhmät työllisyyspolitiikan näkökulmasta. Helsinki: Työministeriö.

Forsander, A. (2002c). Työmarkkinoiden kansainvälistymiskehitys Suomessa. Yhteiskuntapolitiikka, 67(3), 260-268.

Forsander, A. (2003a). Insiders or Outsiders Within? Immigrants in the Finnish Labour Market. Yearbook of Population Research in Finland, 39, 55–72.

Forsander, A. (2003b). Maahanmuuttajat ja työllistyminen – kenen ongelmia? Janus, 11(1), 58-65.

Forsander, A. (2003c). Maahanmuuttajat sukupuolitetuilla työmarkkinoilla – mistä löytyy naisen paikka? Työpoliittinen Aikakauskirja, 1, 64–73.

Forsander, A. (2004). Tekeekö työ oikeaksi suomalaiseksi? Teoksessa T. Helne, S. Hänninen & J. Karjalainen (toim.) Seis yhteiskunta – tahdon sisään! Jyväskylä: Minerva Kustannus Oy.

Forsander, A. (2007). Kotoutuminen sukupuolittuneille työmarkkinoille? Maahanmuuttajien työmarkkina-asema yli vuosikymmenen Suomeen muuton jälkeen. Teoksessa T. Martikainen & M. Tiilikainen (toim.) Maahanmuuttajanaiset: Kotoutuminen, perhe ja työ. Väestötutkimuslaitoksen tutkimussarja D46/2007. Helsinki: Väestöliitto.

Forsander, A. & Alitolppa-Niitamo, A. (2000). Maahanmuuttajien työllistyminen ja työhallinto – keitä, miten ja minne. Työhallinnon julkaisu nro 242. Helsinki: Työministeriö.

Forsander, A. & Ekholm, E. (2001). Maahanmuuttajat ja työ. Teoksessa Forsander Annika ym. (toim.) Monietnisyys, yhteiskunta ja työ. Helsinki: Palmenia-kustannus.

Forsander, A., Ekholm, E., Hautaniemi, P., Ali, A., Alitolppa-Niitamo, A., Kyntäjä, E. & Quoc Cuong, N. (2001). Monietnisyys, yhteiskunta ja työ. Helsinki: Palmenia.

Hallituksen politiikkariihen kannanotto (2009). http://www.valtioneuvosto.fi/tiedostot/julkinen/pdf/2009/Politiikkariihi_0209/fi.pdf. (haettu 25.2.2009).

Harakkamäki, L. (2007). Seitsemän maahanmuuttajanaisen polku työhön. Teoksessa T. Martikainen & M. Tiilikainen (toim.) Maahanmuuttajanaiset: Kotoutuminen, perhe ja työ. Väestöntutkimuslaitoksen tutkimussarja D46/2007. Helsinki: Väestöliitto.

Heikkilä, E. & Järvinen, T. (2003). Migration and Employment of Immigrants in the Finnish Local Labour Markets. Yearbook of Population Research in Finland, 39, 103-118.

Heikkilä, E. & Pikkarainen, E. (2006). Maahanmuuttajien työllisyys. Teoksessa T. Martikainen (toim.) Ylirajainen kulttuuri. Etnisyys Suomessa 2000-luvulla. Tietolipas 212. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Heikkilä, E. & Pikkarainen, M. (2007). Maahanmuuttajat Suomen työmarkkinoilla. Terra, 119(1), 3-17.

Heikkilä, E. & Pikkarainen, M. (2008) Väestön ja työvoiman kansainvälistyminen nyt ja tulevaisuudessa. Siirtolaisuustutkimuksia A 30. Turku: Siirtolaisuusinstituutti.

Helne, T., Hänninen, S. & Karjalainen, J. (2004). Seis yhteiskunta – tahdon sisään! Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Hämäläinen, K., Kangasharju, A., Pekkala, S. & Sarvimäki, M. (2005). 1990-luvun maahanmuuttajien työllisyys, tuloverot ja tulonsiirrot. Työpoliittinen tutkimus 265. Helsinki: Työministeriö.

Härkäpää, K. & Peltola, U. (toim.) (2005). Maahanmuuttajien työllistymisen tukeminen ja kuntoutusluotsaus. Majakka-Beacon -hankkeen loppuraportti. Kuntoutussäätiön työselosteita 29/2005. Helsinki: Kuntoutussäätiö.

Jaakkola, M. & Reuter, A. (2007). Maahanmuuttajanaiset entisen Neuvostoliiton alueelta. Resurssit ja sijoittuminen työmarkkinoille. Teoksessa T. Martikainen & M. Tiilikainen (toim.) Maahanmuuttajanaiset: Kotoutuminen, perhe ja työ. Väestöntutkimuslaitoksen tutkimussarja D46/2007. Helsinki: Väestöliitto.

Jaakkola, T. (2000). Maahanmuuttajat ja etniset vähemmistöt työhönotossa ja työelämässä. Työpoliittinen tutkimus 218. Helsinki: Työministeriö.

Joronen, T. (1998). Afrikkalaiset työnhaussa : ei työtä ilman suomalaisia ystäviä - ja päinvastoin. Kvartti, Helsingin kaupungin tietokeskuksen neljännesvuosijulkaisu, 1, 19-31.

Joronen, T. (2000a). Maahanmuuttajien yritystoiminta Helsingin seudulla. Yhteiskuntasuunnittelu, 38(4), 22-37.

Joronen, T. (2000b). Yrittäjyys koulutettujen maahanmuuttajien uravaihtoehtona. Kvartti, Helsingin kaupungin tietokeskuksen neljännesvuosijulkaisu, 1, 34-45.

Joronen, T. (2005a). Työ on kahden kauppa. Maahanmuuttajien työmarkkina-aseman ongelmia. Teoksessa S. Paananen (toim.) Maahanmuuttajien elämää Suomessa. Helsinki: Tilastokeskus.

Joronen, T. (2005b). Maahanmuuttajat yrittäjinä. Teoksessa M. Hannikainen (toim.) Työväestön rajat. Väki voimakas 18. Tampere: Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura.

Joronen (2007). Työmarkkinoiden monenlaiset maahanmuuttajanaiset. Haaste suomalaiselle sukupuolijärjestelmälle. Teoksessa T. Martikainen & M. Tiilikainen (toim.) Maahanmuuttajanaiset: Kotoutuminen, perhe ja työ. Väestöntutkimuslaitoksen tutkimussarja D46/2007. Helsinki: Väestöliitto.

Joronen, T. & Ali, A. A. (2000). Maahanmuuttajien yritystoiminta Suomessa 1990-luvulla. Teoksessa M.L. Trux (toim.) Aukeavat ovet – kulttuurien moninaisuus Suomen elinkeinoelämässä. Sitra 238. Helsinki: WSOY.

Joronen, T., Salmenkangas, M. & Ali, A. A. (2002). Maahanmuuttajien yrittäjyys Helsingin seudulla. Tutkimuksia 2002:2. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.

Karvinen A.M. & Sarvimäki, M. (2008). Maahanmuuttajien työttömyyden ja työllistymisen kustannusvaikutukset Helsingin kaupungille. VATT-keskustelualoitteita. Helsinki: Valtion taloudellinen tutkimuskeskus.

- Katila, S. (2005). Kiinalaiset perheyrytykset etnisyyden uudelleen tulkinnan tiloissa. Teoksessa A. Hirsiaho, M. Korpela & L. Rantalaiho (toim.) Kohtaamisia rajoilla. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 1038. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Kauppa- ja teollisuusministeriö (2007). Maahanmuuttajayrittäjyys Suomessa. Nykytilanne ja toimenpide-ehdotuksia. KTM Julkaisuja 6/2007. Helsinki.
- Liebkind, K., Haaramo, J. & Jasinskaja-Lahti, I. (2000). Effects of contact and personality on intergroup attitudes of different professionals. *Journal of community & applied social psychology* 10(1) 171–181.
- Matinheikki-Kokko, K., Koivumäki, K. & Kuortti, K. (2003) Maahanmuuttajien uraohjauksen kehittäminen. Työpoliittinen tutkimus 253. Helsinki: Työministeriö.
- Myrskylä, P. (2003). Maahanmuuttajat hivuttautuvat työmarkkinoille. *Hyvinvointikatsaus*, 3, 32–37.
- Nieminen, M. (2008). Kasvava maahanmuutto lisää kohtaamisia ja kotoutumistarpeita. Teoksessa A. Tanner (toim.) Poliisi ja maahanmuuttajat – kohti kotoutumista edistävää vuorovaikutusta. Tampere: Poliisiammattikorkeakoulu.
- Pehkonen, A. (2006). Immigrants' Paths to Employment in Finland. *Finnish Yearbook of Population Research*, 42, 113–128.
- Pohjanpää, K. (2003). Maahanmuuttajanaiset ja –miehet työelämässä. *Hyvinvointikatsaus*, 4, 51-54.
- Pöllänen, P. (2007). Työllistymisen mahdollisuudet ja työn merkitys venäjänkielisille maahanmuuttajanaisille Pohjois-Karjalassa. Teoksessa T. Martikainen & M. Tiilikainen (toim.) Maahanmuuttajanaiset: Kotoutuminen, perhe ja työ. Väestötutkimuslaitoksen tutkimussarja D46/2007. Helsinki: Väestöliitto.
- Reuter, A., Jaakkola, M. & Mannila, S. (2005). Maahanmuuttajien resurssit Suomen työmarkkinoilla. *Kuntoutus*, 28(2), 7-22.
- Rintala-Rasmus, A. (2008). Maahanmuuttajien erilaiset työnhakijaidentiteetit. *Psykologian lisensiaatintutkimus*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Psykologian laitos.
- Ruhanen, M. & Martikainen, T. (2006). Maahanmuuttajaprojektit: hankkeet ja hyvät käytännöt. *Katsauksia E22/2006*. Helsinki: Väestöliiton Väestötutkimuslaitos.
- Sarvimäki, M. (2008). Assimilation to a Welfare State. Labor Market Performance and Use of Social Benefits by Immigrants to Finland. VATT-keskustelualoitteita. Helsinki: Valtion taloudellinen tutkimuskeskus.
- Sjöblom-Immala, H. (2006). Maahanmuuttajat Turussa yrittäjinä ja palkansaajina. *Työpoliittinen tutkimus* 318. Helsinki: Työministeriö.
- Sutela, H. (2005). Maahanmuuttajat palkkatyössä. Teoksessa S. Paananen (toim.) Maahanmuuttajien elämää Suomessa. Helsinki: Tilastokeskus.
- Torvi, K. (2007). Maahanmuutto vastauksena työvoiman saatavuuteen. Helsinki: Työministeriö, Analyysiyksikkö.
- Tuomaala, M. & Torvi, K. (2008). Kohti työperusteista maahanmuuttoa: Ulkomailta palkattavan työvoiman tarpeen arviointi. TEM analyysija 9. Helsinki: Työ- ja elinkeinoministeriö.
- Työministeriö (2007). Työvoima 2025. Täystyöllisyys, korkea tuottavuus ja hyvät työpaikat hyvinvoinnin perustana työikäisen väestön vähentyessä. Työpoliittinen tutkimus 325. Helsinki.
- Valtonen, K. (2001). Cracking monopoly: immigrants and employment in Finland. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 27(3), 421-438.
- Vähätalo, K. (2005). Maahanmuuttajat ja kantaväestö pitkäaikaistyöttöminä pääkaupunkiseudulla. *Tutkimuksia* 2. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Wahlbeck, Ö. (2005). Turkkilaiset maahanmuuttajat yrittäjinä Suomessa. Paikallinen ja transnationaali sosiaalinen pääoma. *Janus*, 13(1), 39-53.

Työyhteisöt ja työhyvinvointi

Ahonen, E.Q., Benavides F.G. & Benach, J. (2007). Immigrant populations, work and health—a systematic literature review. *Scandinavian Journal of Work, Environment and Health*, 33(2), 96–104.

Aiken, L.H, Buchan, J, Sochalski, J, Nichols, B. & Powell, M. (2004). Trends In International Nurse Migration *Health Affairs* 23(3) 69-77.

Bergbom, B. (2007). Maahanmuuttajien sosiaalinen integraatio suomalaisiin työyhteisöihin. Teoksessa Vartia, M. Bergbom, B. Giorgiani, T. Rintala-Rasmus, A. Riala, R. Salminen, S. Monikulttuurisuus työn arjessa. Helsinki: Työterveyslaitos.

Bergbom, B. & Giorgiani, T. (2007). Maahanmuuttajien suomen kielen taito. Teoksessa Vartia, M. Bergbom, B. Giorgiani, T. Rintala-Rasmus, A. Riala, R. Salminen, S. Monikulttuurisuus työn arjessa. Helsinki: Työterveyslaitos.

Bergbom B. & Riala R. (2007). Työtervesyhuollon ja maahanmuuttajien kohtaaminen. Teoksessa Vartia, M. Bergbom, B. Giorgiani, T. Rintala-Rasmus, A. Riala, R. Salminen, S. (155- 176) Monikulttuurisuus työn arjessa. Helsinki: Työterveyslaitos.

Denton, S. (2006). Nation to nation challenges to addressing the effects of emerging global nurse migration on health care delivery. *Policy, Politics & Nursing Practice*, 7, 3, 76-80.

Euroopan työsuojelustrategia 2007 - 2012: Työn laadun ja tuottavuuden parantaminen: yhteisön työterveys- ja työturvallisuusstrategia (2007). Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö. (Improving quality and productivity at work: community strategy 2007-2012 on health and safety at work).

Forsander, A. (2000). Työvoiman tarve ja maahanmuuttopolitiikka - onko maahanmuuttajien osaaminen vastaus työvoiman kysyntään? Teoksessa M.-L. Trux (toim.) Aukeavat ovet - kulttuurien moninaisuus Suomen elinkeinoelämässä (s. 143-202). Helsinki: WSOY.

Forsander, A. (2002). Luottamuksen ehdot. Maahanmuuttajat 1990-luvun suomalaisilla työmarkkinoilla. Väestötutkimuslaitoksen julkaisusarja D39/2002. Väestötutkimuslaitos, Väestöliitto, Helsinki.

Forsander, A. (2007a). Kotoutuminen sukupuolittuneille työmarkkinoille? Maahanmuuttajien työmarkkina-asema yli vuosikymmenen Suomeen muuton jälkeen. Teoksessa Tuomas Martikainen & Marja Tiilikainen (toim.) Maahanmuuttajanaiset: kotoutuminen, perhe ja työ. Helsinki: Väestötutkimuslaitos. 312- 334.

Forsander, A. (2007b). International Practice and Policy Trends in International Labour Immigration. *Stakes Reports*, 12/2007.

Forsander, A. (2008). Työmarkkinajärjestöt rakennusalan portinvartijoina. Teoksessa Helander, M. (toim.) Going global. Ay-liikkeen menestysresepti globaalissa ajassa? (s. 331–360). Minerva Kustannus Oy.

Forsander, A. & Alitolppa-Niitamo, A. (2000). Maahanmuuttajien työllistyminen ja työhallinto - keitä, miten ja minne? Työhallinnon julkaisu.

Forsander, A., Raunio, M., Salmenhaara, P. & Helander, M. (2004). Sykettä ja suvaitsevaisuutta - Globaalin osaamisen kansalliset rajat. Helsinki: Edita.

Gissler, M., Malin, M. & Matveinen, P. (2006). Maahanmuuttajat ja julkiset palvelut: Terveystuon palvelut ja sosiaaliuon laitospalvelut. Teoksessa M. Gissler, M. Malin, P. Matveinen, M. Sarvimäki & A. Kangasharju. Maahanmuuttajat ja julkiset palvelut. Terveystuon palvelut ja sosiaaliuon laitospalvelut. Pienten lasten hoito ja sosiaaliuon avopalvelut. Työpoliittinen tutkimus 296. Helsinki: Työministeriö.

Haapanen, A. (2007). Monimuotoisuusbarometri 2007 - ikä ja monikulttuurisuus haasteena ja voimavarana. Helsinki: Monikko.

Hallituksen maahanmuuttopolitiittinen ohjelma 2006. Työhallinnon julkaisu

- Hansen, P. (2005). A Superabundance of Contradictions: The European Union's Post-Amsterdam Policies on Migrant 'Integration', Labour Immigration, Asylum, and Illegal Immigration. CEUS.
- Holm, P., Hopponen, A. & Lahtinen, M. (2008). Maahanmuuttajien työkyky 2008. Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen raportteja nro 210. Helsinki.
- Jaakkola M. (2009). Maahanmuuttajat suomalaisten näkökulmasta. Asennemuutokset 1987–2007. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus, Tutkimuksia 2009/1.
- Jasinskaja-Lahti, I., Liebkind, K. & Vesala, T. (2002). Rasismi ja syrjintä Suomessa. Maahanmuuttajien kokemuksia. Helsinki: Gaudeamus.
- Jasinskaja-Lahti, I., Liebkind, K. & Perhoniemi, R. (2007). Perceived ethnic discrimination at work and well-being of immigrants in Finland: The moderating role of employment status and work-specific group-level control beliefs. *International Journal of Intercultural Relations*, 31, 223-242.
- Joronen, T. (2005). Työ on kahden kauppa - maahanmuuttajien työmarkkina-aseman ongelmia. Teoksessa Paananen, S. (toim.) Maahanmuuttajien elämää Suomessa. Helsinki: Tilastokeskus.
- Joronen, T. (2007). Työmarkkinoiden monenlaiset maahanmuuttajanaiset. Haaste suomalaiselle järjestelmälle. Teoksessa Martikainen, T. & Tiilikainen, M. (toim.). Maahanmuuttajanaiset: Kotoutuminen, perhe ja työ. Helsinki: Väestötutkimuslaitoksen julkaisusarja, D 46.
- Juuti, P. (2005). Monikulttuurisuus voimavaraksi. Valtaväestö ja maahanmuuttajat työyhteisössä. Kiljavan opisto ja JTO -tutkimuksia sarja.
- Koskimies, K. & Mutikainen, H. (2008). Maahanmuuttajat terveydenhuollon asiakkaina. Hoitotyön koulutusohjelma, Terveydenhoitaja. Opinnäytetyö.
- Käpylä, J, Jääskeläinen, A, Seppänen, S.K, Vuolle, M. & Lönnqvist, A. (2008). Tuottavuuden kehittäminen Suomessa. Haasteet ja tutkimustarpeet. Työsuojelurahaston selvityksiä 1:2008. Helsinki: Työsuojelurahasto.
- Literature study on migrant workers (2007). European Agency for Safety and Health at Work & European risk observatory.
- Lith, P. (2007). Työnteko yli rajojen lisääntyy. *Tieto & Trendit*, (7).
- Lonka, H., Huuskonen, U., Nikula, J. Tang, X. & Salminen S. (2008). Työturvallisuuden kehittäminen monikulttuurisissa työyhteisöissä.
- Leponiemi, J. & Sippola, A. (2006). Teoksessa P. Jokivuori, R. Latva-Karjanmaa & A. Ropo (toim.) Työelämän taitekohtia. Työpoliittinen tutkimus 309. Helsinki: Työministeriö, s. 157–178.
- Maahanmuuttajien palvelut ja työllistyminen sosiaalialalle. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2007:41.
- Markkanen, K. (2005). Maahanmuuttajat hoitoalan työyhteisössä. Tehyn selvitys monikulttuurisuudesta. Tehyn julkaisusarja B: 3/2005. Helsinki: Tehy.
- Markkanen, S.M. (2008). Integration or discrimination, Opportunities and barriers to appropriate paid employment for healthcare professional refugees in Finland. Web reports 40. Institute of Migration. <http://www.migrationinstitute.fi/pdf/webreports40.pdf>.
- Martikainen, T., Sintonen, P. & Pitkänen, P. (2006). Ylirajainen liikkuvuus ja etniset vähemmistöt. Teoksessa M. Martikainen, E. Heikkilä, P. Pitkänen & P. Raittila. Ylirajainen kulttuurimme (s. 9-41). Helsinki. Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Martikainen, T. & Tiilikainen, M. (toim.) (2007). Maahanmuuttajanaiset: Kotoutuminen, perhe ja työ. Helsinki: Väestötutkimuslaitoksen julkaisusarja, D 46.
- Monikulttuurisuus Suomen terveydenhuollossa: ETENE-julkaisu (2004). Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.

- Mölsä, M. & Tiilikainen, M. (2007). Potilaana somali — Auttaako kulttuurinen tieto lääkärin työssä? *Duodecim*, 123 (4), 451-456.
- OECD 2007. Jobs for immigrants. Volume 1: Labour market integration in Australia, Denmark, Germany and Sweden.
- Paananen, S. (2003). Koulutus ja kielitaito. Teoksessa Pohjanpää, K., Paananen, S., & Nieminen, M. (2002). Maahanmuuttajien elinolot - Venäläisten, virolaisten, somalialaisten ja vietnamilaisten elämää Suomessa 2002. (s.65-77). Elinolot 2003:1. Helsinki: Tilastokeskus.
- Perhoniemi, R. & Jasinskaja-Lahti, I. (2006). Maahanmuuttajien kotoutuminen pääkaupunkiseudulla. Seuranta-tutkimus vuosilta 1997-2004. Helsingin kaupungin tietokeskus, tutkimuksia 2. Helsinki.
- Pitkänen P. (2005). Kulttuurien välinen työ itäsuomalaisissa yrityksissä. P. Pitkänen (toim.) Kulttuurien välinen työ. Helsinki: Edita.
- Pohjanpää, K., Paananen, S., & Nieminen, M. (toim) (2003). Maahanmuuttajien elinolot - Venäläisten, virolais-ten, somalialaisten ja vietnamilaisten elämää Suomessa 2002. Elinolot 2003:1. Helsinki: Tilastokeskus.
- Rakennusteollisuus ry (2008). Ulkomainen työvoima Uudellamaalla. Talonrakennusteollisuus ry/piirikohtaiset yhteenvedot. 31.10.2008.
- Raunio, M. (2005). Aivovuodosta aivokiertoon. Huippuosaajat talouden voimavarana. EVA-raportti. Helsinki: Taloustieto Oy.
- Räty, M. (2002). Maahanmuuttaja asiakkaana. Helsinki: Tammi.
- Salminen, S. (2007). Työtaturmat. Teoksessa M. Vartia ym. Monikulttuurisuus työn arjessa (s. 139–141). Helsinki: Työterveyslaitos
- Simola, A. (2008). Tervetullut työvoimaksi. Työperäinen maahanmuutto mediassa. Tampereen yliopisto, tiedo-tusopin laitos, Julkaisuja.
- Sippola, A. (2008). Monimuotoistuva työyhteisö haastaa henkilöstöjohtamisen. Työpoliittinen aikakauskirja, 1, 29-39.
- Sippola, A., Leponiemi, J., & Suutari, V. (2006). Kulttuurisesti monimuotoistuvien työyhteisöjen kehittäminen. Pitkittäistutkimus 15 työkuulttuurin välittäjäryhmän toiminnasta ja vaikuttavuudesta. Työpoliittinen tutkimus 2006. Helsinki: Työministeriö.
- Sjöblom-Immala, H. (2006). Maahanmuuttajat Turussa yrittäjinä ja palkansaajina. Työpoliittinen tutkimus 318.
- Sutela, H. (2005). Maahanmuuttajat palkkatyössä. Teoksessa Paananen, S. (toim.) Maahanmuuttajien elämää Suomessa. Helsinki: Tilastokeskus.
- Suutari, V. (2005). Suomalaisten ja ulkomaalaisten kokemuksia johtamiskulttuureista. Teoksessa P. Pitkänen (toim.) Kulttuurien välinen työ itäsuomalaisissa yrityksissä. Helsinki: Edita.
- Trux, M.-L. (2000). Monimuotoinen työyhteisö. Teoksessa M.-L. Trux (toim.) Aukeavat ovet - kulttuurien moni-naisuus Suomen elinkeinoelämässä (s. 261–316). Helsinki: WSOY.
- Trux, M-L. (2005). "Ei sitä meillä kukaan kato" - kansainvälisyys ja monietnisyys helsinkiläisellä IT-työpaikalla. Työpoliittinen aikakauskirja, 48(2), 49–69.
- Tiilikainen, M. (2008). Menestyvät maahanmuuttajanaiset. Väestöntutkimuslaitoksen Katsauksia E 33/2008. Helsinki: Väestöliitto.
- Työvoiman maahanmuuton edistämisen yhteistyömuodot lähtömaiden kanssa. Hankkeen loppuraportti. Sisä-asiainministeriön julkaisuja 31/2008.
- Uudenmaan työsuojelupiiri (2009). Ulti-tiimin raportti vuoden 2008 peruskirjan toteutumisesta. Tiimiraportti 30.1.2009.

Vartia, M., Bergbom, B., Giorgiani, T., Rintala-Rasmus, A., Riala, R., & Salminen, S. (2007). Monikulttuurisuus työn arjessa. Helsinki: Työterveyslaitos.

Vartia, M, Riala, R, Bergbom, B. & Giorgiani, T. (2007b). Työ ja työympäristö maahanmuuttajien ja suomalaisten työntekijöiden kokemana. Teoksessa Vartia, M. Bergbom, B. Giorgiani, T. Rintala-Rasmus, A. Riala, R. Salminen, S. Monikulttuurisuus työn arjessa. Helsinki: Työterveyslaitos.

Perheet, köyhyys, syrjäytyminen

Alitolppa-Niitamo, A. (1994). Kun kulttuurit kohtaavat. Suomen Mielenterveysseura, Sairaanhoidajien koulutusäätiö. Keuruu.

Alitolppa-Niitamo, A. (2002). Perhe maahanmuuttajien kotoutumisen resurssinsa ja taistelulenttänä. Teoksessa R. Nurmi & R. Helander (toim.) Väkivalta ei tunne kulttuurisia rajoja. Naisiin kohdistuvan väkivallan ja prostituution ehkäisyhanke 1998-2002. Helsinki: Stakes.

Alitolppa-Niitamo, A. (2003). Monikulttuurinen perhe ja välisukupolvi. Esitelmä nuorisotutkimuspäivillä 6.11.2003 Säätytalo, Helsinki.

Alitolppa-Niitamo, A. & Söderling, I. (2005). Johdanto. Teoksessa A. Alitolppa-Niitamo, I. Söderling & S. Fågel (toim.) Olemme muuttaneet. Näkökulmia maahanmuuttoon, perheiden kotoutumiseen ja ammatillisen työn käytäntöihin. Väestötutkimuslaitos, Kotipuu, Helsinki.

Alitolppa-Niitamo, A. (2005). Maahanmuuttajataustaiset perheet ja hyvinvoinnin edellytykset. Teoksessa A. Alitolppa-Niitamo, I. Söderling & S. Fågel (toim.) Olemme muuttaneet. Näkökulmia maahanmuuttoon, perheiden kotoutumiseen ja ammatillisen työn käytäntöihin. Väestötutkimuslaitos, Kotipuu, Helsinki

Alitolppa-Niitamo, A. (2005). Lastenkasvatusko kompastuskivi monikulttuurisissa liitoissa? Teoksessa E. Heikkilä. (toim.) Monikulttuuriset avioliitot sillanrakentajina - vuoden 2005 seminaariraportti. Siirtolaisuusinstituutti, Web Reports 11.

Alitolppa-Niitamo, A. (2006). Maahanmuutto ja vertaistuki. Tukea vanhemmuuteen www.lapsitieto.fi/palve/uploads/656_ORG_Alaseminaari_10_Anne_Alitolppa-Niitamo.pdf .

Alitolppa-Niitamo, A. (2007). Migrant Families and Their Integration. Migrant Russian Families in Finland - A Study Day at Väestöliitto, 7.11.2007 <http://coface-eu.org/en/upload/PPFIVAEST.pdf>.

Alitolppa-Niitamo, A. & Abdullahi, A. A. (2001) Somalidiaspora Suomessa: muutoksia, haasteita ja haaveita. Teoksessa A. Forsander, E. Ekholm, P. Hautaniemi ym. Monietnisyyden, työ ja yhteiskunta. (s. 134-147). Helsinki: Palmenia-kustannus:

Bardy, M. (2001a). Huoli lapsuudesta ja vanhemmuudesta. Teoksessa M. Bardy ym. (toim.) Mikä lapsiamme uhkaa? Suuntaviivoja 2000-luvun lapsipoliittiseen keskusteluun. Stakes raportteja 263, Helsinki: Stakes.

Bardy, M. (2001b). Koko kylä- yhteinen vastuu ja palvelut. Teoksessa M. Bardy ym. (toim.) Mikä lapsiamme uhkaa? Suuntaviivoja 2000-luvun lapsipoliittiseen keskusteluun. Stakes raportteja 263, Helsinki: Stakes.

Ekberg-Kontula, P. (2000). Toimettomuus tylsistää: pääkaupunkiseudulla asuvat afrikkalaiset maahanmuuttajaiset ja heidän näkemyksensä koulutuksesta ja työllistymisestä. STM julkaisu no 14, Helsinki.

Forssén, K. (2006). Lapsiperheiden hyvinvoinnin muutossuunnat 2000-luvun Suomessa. Teoksessa L. Hokkanen & M. Sauvola (toim.) Puhumattomat paikat. Puheenvuoroja perheestä. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen julkaisusarja 22. http://www.poske.fi/dokumentit/Julkaisu_22.pdf.

Forssén, K., Laine, M. & Tähtinen, K. (2002) Hyvinvoinnin tekijät ja uhat lapsuudessa. Teoksessa K. Juhila, K. H. Forsberg & I. Roivainen. (toim.) Marginaalit ja sosiaalityö. Helsinki: Minerva kustannus.

- Heikkilä, E. (2005) Monikulttuuriset avioliitot. Teoksessa A. Alitolppa-Niitamo, I. Söderling & S. Fågel (toim.) Olemme muuttaneet. Näkökulmia maahanmuuttoon, perheiden kotoutumiseen ja ammatillisen työn käytäntöihin. Väestötutkimuslaitos, Kotipuu, Helsinki.
- Huttunen, L. (2002). Kotona, maanpaossa, matkalla : kodin merkitykset maahanmuuttajien omaelämäkertoissa. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia 861, Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Huttunen, L. (1999). Koti, paikka ja identiteetti maahanmuuttajien omaelämäkertoissa. Siirtolaisuus, 26(4), 16-22.
- Hytti, H. & Paananen, S. (2003). Foreign citizens in Finland as recipients of social security benefits. Yearbook of Population Research in Finland 34. Helsinki: Väestötutkimuslaitos.
- Hyvinvointi Helsingissä. (2005). Helsingin kaupungin tietokeskuksen verkkojulkaisu 2005:11. http://www.hel2.fi/tietokeskus/julkaisut/pdf/05_03_02_askelo_hyvinvointi.pdf.
- Häkkinen, A. & Tervonen, M. (2004). Ethnicity, marginalization and poverty on 20th century Finland. Teoksessa V. Puuronen ym. (toim.) New Challenges for the welfare society. Karjalan tutkimuslaitoksen julkaisu 142, Joensuu: Joensuun yliopisto
- Jasinskaja-Lahti, I. (2007). Venäläiset maahanmuuttajat Suomessa. Teoksessa E. Korhonen (toim.) Venäläiset perheet ja seksuaalisuus murroksessa. Väestöliitto, Helsinki.
- Järventie, I. & Sauli, H. (2001). Eriarvoinen lapsuus. Helsinki: WSOY.
- Kangasniemi, E. (2003). Rakkaudella yli rajojen? Lumeavioliitot. Helsinki: STM.
- Kouros, K. (2007). Suomessa asuvien muslimien suhtautumisesta perhearvoihin ja perhelainsäädäntöön. Ihmisoikeusliitto, Helsinki. <http://www.ihmisoikeusliitto.fi/julkaisut/folder.2007-10-24.3969222914>. (haettu 5.2.2009).
- Kyntäjä, E. (1997). Ethnic remigration from the Former SU to Finland. Patterns of ethnic identity and acculturation among the Ingrian Finns. Yearbook of Population Research in Finland 34, Helsinki: Väestötutkimuslaitos.
- Liebkind, K., Mannila, S., Jasinskaja-Lahti I., Jaakkola, M., Kyntäjä, E. & Reuter, A. (2004). Venäläinen, virolainen, suomalainen. Kolmen maahanmuuttajaryhmän kotoutuminen Suomeen. Helsinki: Gaudeamus.
- Linnanmäki, S. (2009). Maahanmuuttajat ja toimeentulotuki Helsingissä 2007. Teoksessa V. Keskinen, M. Laine, M. Tuominen, T. Hakkarainen (toim.) Kaupunkiköyhyyden monet kasvot. Näkökulmia helsinkiläiseen huono-osaisuuteen. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Lähteenmäki, M. (2004). Monikulttuuristen lasten identiteetti. Teoksessa E. Heikkilä, R. Viertola-Cavallari, P. Oksi-Walter & J. Roos. (toim.) Monikulttuuriset avioliitot sillanrakentajina. Siirtolaisuusinstituutti, Web Reports 2. 67–70. <http://www.migrationinstitute.fi/db/articles/pdf/webreports2.pdf>.
- Marjeta, M. (2001). Äidit ja tyttäret kahdessa kulttuurissa. Somalialaisnaiset, perhe ja muutos. Joensuun yliopisto, Sosiologian laitoksen julkaisuja. Joensuu: Joensuu University Press.
- Martikainen, T. (2007). Maahanmuuttajaväestön sukupuolittuneisuus, perheellistyminen ja sukupolvisuus. Teoksessa T. Martikainen & M. Tiilikainen (toim.) Maahanmuuttajanaiset: kotoutuminen, perhe ja työ. Väestöliitto, Väestötutkimuslaitoksen julkaisusarja D 46, Helsinki: Väestötutkimuslaitos.
- Mikkonen, A. (2005). Työttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat maahanmuuttajat: kotouttamistoiminnasta. Teoksessa A. Alitolppa-Niitamo, I. Söderling & S. Fågel (toim.) Olemme muuttaneet. Näkökulmia maahanmuuttoon, perheiden kotoutumiseen ja ammatillisen työn käytäntöihin. Väestötutkimuslaitos, Kotipuu, Helsinki.
- Moallin, M. (2005). Islam ja perhe. Teoksessa A. Alitolppa-Niitamo, I. Söderling & S. Fågel (toim.) Olemme muuttaneet. Näkökulmia maahanmuuttoon, perheiden kotoutumiseen ja ammatillisen työn käytäntöihin. Väestötutkimuslaitos, Kotipuu, Helsinki.
- Moisio P. (2005). Lapsiperheiden taloudellisen tilanteen kehitys Suomessa 1990-2002. Stakes Raportteja 4, Helsinki: Stakes.

- Moisio, P. (2006a). Suhteellinen köyhyys Suomessa. *Yhteiskuntapolitiikka*, 71: 639–645.
- Moisio, P. (2006b). Kasvanut polarisaatio lapsiperheiden parissa. Teoksessa M. Kautto (toim.). *Suomalaisten hyvinvointi 2006*. Helsinki: Tilastokeskus.
- Nenonen, T. (2003). Ulkomaalaiset pääkaupunkiseudulla. Pääkaupunkiseudun julkaisusarja B2003:14. YTV, Helsinki. http://www.ytv.fi/NR/rdonlyres/9A3C1006-29A7-4C82-8241-F9A8A6963A8B/0/2003_14_ulkomaalaiset.pdf
- Niemelä, A. (2009). Jo kymppi antibiooteista on liikaa. Teoksessa V. Keskinen, M. Laine, M. Tuominen, T. Hakkarainen (toim.) *Kaupunkiköyhyyden monet kasvot*.
- Nisula, T. (2003). Avioliitto kulttuurisena instituutiona. Nettijulkaisussa *Kulttuuri- ja sosiaaliantropologian verkko-opinnot*. TYT/ Avoin yliopisto. 2.10.2003 <http://www.uta.fi/tyt/avoin/verkko-opinnot/sosiaaliantropologia/yksi-lo1.html>.
- Lasten ja nuorten elinolot Helsingissä. (2001). Helsingin kaupungin tietokeskuksen tilastoja 2001:4.
- Oinonen, L. (1999). Vietnamilaisia, suomalaisia vai suomenvietnamilaisia? *Katsauksia E 6*. Väestöntutkimuslaitos, Helsinki: Väestöliitto.
- Oksanen, A. (2005). Murheellisten lasten maa? Esitelmä Mannerheimin Lastensuojeluliiton 85-vuotisjuhlaseminaarissa 4.10.2005.
- Oksanen, A. (2004). Leikin loppu. Lasten hyvinvointi teknologiskaupallisessa yhteiskunnassa. Teoksessa P. Hyvönen, M. Lehtonen & R. Rajala. (toim.) *Let's Play*. Lapset-seminaarin artikkelijulkaisu. Lapin yliopiston kasvatustieteellisiä julkaisuja 7. <http://ktk.ulapland.fi/ISBN951-634-930-7/ISBN951-634-930-7.pdf>.
- Paananen, S. (1999). Ulkomaalaiskeskustelut - julkista puhetta suomalaisista. *Hyvinvointikatsaus*. Tilastollinen aikakauslehti, 4, 50-51.
- Paananen, S. (2005). Maahanmuuttajien integrointi: vaikea ja ristiriitainen hanke. Teoksessa S. Paananen (toim.) *Maahanmuuttajien elämää Suomessa*. Helsinki: Tilastokeskus.
- Perheet 2006. (2007). Helsinki: Tilastokeskus.
- Pohjanpää, K., Paananen, S. & Nieminen, M. (2003). Maahanmuuttajien elinolot. Venäläisten, virolaisten, somalialaisten ja vietnamiläisten elämää Suomessa 2002. *Elinolot 2003:1*, Helsinki: Tilastokeskus.
- Pohjanpää, K. & Paananen, S. (2003). Maahanmuuttajien elinolotutkimus pääkaupunkiseudulla. *Kvartti*, Helsingin kaupungin tietokeskuksen neljännesvuosijulkaisu, Helsingin kaupungin tietokeskus, 4, 28–40.
- Perhoniemi, R. & Jasinskaja-Lahti, I. (2006). Maahanmuuttajien kotoutuminen pääkaupunkiseudulla. *Seuranta-tutkimus vuosilta 1997-2004*. Tutkimuksia 2, Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Pöllänen, P. (2007). Etnografinen tutkimus Suomessa asuvien venäläisten maahanmuuttajanaisten perhekäsitksistä. *Historiatieteellinen aikakauskirja*, 4, 189–201.
- Pöllänen, P. (2005). Miehen paikka perheessä : Venäläisten maahanmuuttajanaisten kokemuksia miehen paikasta perheessä venäjällä ja suomessa. *Siirtolaisuus*, 32(1), 1-9.
- Riihelä, J. (2005). Maahanmuuttajien elinolot pääkaupunkiseudun kunnissa. Teoksessa T. Joronen (toim.) *Maahanmuuttajien elinolot pääkaupunkiseudulla*. Helsingin kaupungin tietokeskus, Helsinki.
- Rotkirch, A. (2007). Venäläiset perheet murroksessa. Teoksessa E. Korhonen (toim.) *Venäläiset perheet ja seksuaalisuus murroksessa*. Väestöliitto, Helsinki.
- Saarinen, A. (2007). Venäläiset maahanmuuttajat naisystävällisessä Pohjolassa: kansalaisuus ja stigmatisoitu-
nut identiteetti. Teoksessa T. Martikainen & M. Tiilikainen (toim.) *Maahanmuuttajanaiset. Kotoutuminen, perhe ja työ*. Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja, D 46. Väestöliitto, Helsinki.

- Sakaranaho, T., Alitolppa-Niitamo, A., Martikainen, T., & Tiilikainen, M. (2004). Religion in migration: studies on muslims in Finland. Teoksessa V. Puuronen ym. (toim.) *New Challenges for the Welfare State*. Publication of Karelian Institute no 142, Joensuu: University of Joensuu.
- Samassa veneessä - miehet maahanmuuttajana -seminaari raportti. (2003). Tasa-arvoasiain neuvottelukunta, Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, TANE-monisteita, Helsinki.
- Sauli, H. (2001a). Lapsiperheiden tulot. Teoksessa M. Bardy ym. (toim.) *Mikä lapsiamme uhkaa? Suuntaviivoja 2000-luvun lapsipoliittiseen keskusteluun*. Stakes raportteja 263, Helsinki: Stakes.
- Sauli, H. (2001b) Lasten köyhyys on lisääntynyt. Teoksessa M. Bardy ym. (toim.) *Mikä lapsiamme uhkaa? Suuntaviivoja 2000-luvun lapsipoliittiseen keskusteluun*. Stakes raportteja 263, Helsinki: Stakes.
- Salmi, M. & Sääntti, R. (2001). Lapsiperheiden tulonsiirrot ovat jääneet jälkeen. Teoksessa M. Bardy ym. (toim.) *Mikä lapsiamme uhkaa? Suuntaviivoja 2000-luvun lapsipoliittiseen keskusteluun*. Stakes raportteja 263, Helsinki: Stakes.
- Siim, P. (2007). Äidit ja heidän lapsensa: perhesuhteista neuvottelua yllärajoissa perheissä. Teoksessa T. Martikainen & M. Tiilikainen. (toim.) *Maahanmuuttajanaiset. Kotoutuminen, perhe ja työ. Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja, D 46*. Väestöliitto, Helsinki.
- Silvonen, T. (1999). Ulkomaalaiset äidit syrjäytymisvaarassa. *Mielenterveys*. 38(3), 46.
- Sirkkilä, H. (2005b) Arjen ongelmat suomalais-thaimalaisissa parisuhteissa Teoksessa E. Heikkilä. (toim.) *Monikulttuuriset avioliitot siltanrakentajina - vuoden 2005 seminaariraportti*. Siirtolaisuusinstituutti, Web Reports 11.
- Sourander, A. (2003). Refugee families during asylum seeking. *Nordic Journal of Psychiatry*, 57(3), 203-7.
- Tiilikainen, M. (2004). Somalialaiset muslimit Suomessa Teoksessa K. Kouros & S. Villa (toim.) *Ihmisoikeudet ja islam*. (s.246-256). Helsinki: Like Kustannus.
- Tiilikainen, M. (2007). Maahanmuuttajaperheiden yllärajojen arki. *Pari & Perhe*, (3), 14-15. Sirkkilä, H. (2005a). Elättäjyyttä vai erotiikkaa. Miten suomalaiset miehet legitimoivat parisuhteensa thaimalaisen naisen kanssa. *Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research*, 268. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Tiilikainen, M. (2008). Menestyvät maahanmuuttajanaiset. Väestöntutkimuslaitos, *Katsauksia E 33*. Helsinki: Väestöliitto.
- Tähtinen, J., Broberg, M., Forssen, K., & Hakovirta, M. (2004). Family resources as positive factors and risk factors for young children's wellbeing. Teoksessa V. Puuronen et al (toim.) *New Challenges for the Welfare State*. Publication of Karelian Institute no 142, Joensuu: University of Joensuu.
- Törrönen, M. & Vauhkonen, T (2007). Venäläistaustaisten lapsiperheiden arjen hyvinvointi ja elämäntyytyväisyys Suomessa. Teoksessa M. Jäppinen, J. Hurtig & M. Törrönen (toim.) (2007) *Arjenpolkuja ja kohtaamisia. Venäläistaustaiset maahanmuuttajat ja palvelujärjestelmä Suomessa*. Empathos – ehkäisevää työtä lasten ja perheiden kanssa Suomen ja Venäjän raja-alueella. EAKR-projekti, HY Koulutus – ja kehittämiskeskus Palmenia, Kotka. http://hykotka.helsinki.fi/empathos/Empathos_final.pdf. (haettu 11.10.2007).
- Valtonen, K. (1999). Pakolaisten kotoutuminen Suomeen 1990-luvulla. *Työvoimahallinnon julkaisuja* 228, Helsinki: Työvoimaministeriö.
- Valtonen, K. (1999). The societal participation of Vietnamese refugees: Case studies in Finland and Canada. *Journal of Ethnic & Migration Studies*, 25, 469.
- Valtonen, K. (2004). Transnationalism and its significance to the Vietnamese community in Finland. Teoksessa V. Puuronen ym. (toim.) *New Challenges for the Welfare State*. Publication of Karelian Institute no 142, Joensuu: University of Joensuu.
- Viertola-Cavallari, R. (2005). Yhteiskunnan kapulat monikulttuurisen avio-onnen rattaissa Teoksessa E. Heikkilä. (toim.) *Monikulttuuriset avioliitot siltanrakentajina - vuoden 2005 seminaariraportti*. Siirtolaisuusinstituutti, Web Reports 11.

Viertola-Cavallari, R.(2004). Seka-avioliitot yhteiskunnallisena katalysaattorina. Teoksessa E. Heikkilä, R.Viertola-Cavallari, P. Oksi-Walter & J. Roos. (toim.) Monikulttuurisetavioliitot sillanrakentajina. Siirtolaisuusinstituutti, Web Reports No. 2 <http://www.migrationinstitute.fi/db/articles/pdf/webreports2.pdf>

Virtanen, V. (2003). Valta- ja vastavirtaan : selvitys maassamuuttajien elinoloista, uuteen kiinnittymisestä ja arvotaustasta Suomessa. Sisäasiainministeriön julkaisu, Helsinki: Sisäasiainministeriö,

Wahlbeck, Ö. (1999). Kurdish diasporas. A comparative study of Kurdish refugee communities. Centre for Research in Ethnic Relations, University of Warwick, Migration, Minorities and Citizenship, London: MacMillan Press.

Ulkomaalaiset ja siirtolaiset 2006. (2007). Helsinki: Tilastokeskus.

Sukupuoli, sukupolvi ja perhepalvelut

Ahonen, S. (2002). Tukea maahanmuuttaneille lapsille ja nuorille. Mielenterveys, 41(1), 24-27.

Anis, M. (2003). Lastensuojelu ja maahanmuuttajat. Yhteisökeskeisen sosiaalityön malli. Teoksessa S.Keskinen & S. Karvinen-Niinikoski (toim.) Käytännön opetus sosiaalityön kehittämisessä. Vuoropuhelua käytännön sosiaalityön, opetuksen ja kehittämisen tiimoilta. Turun yliopiston sosiaalipolitiikan laitoksen julkaisuja B:27, Turku: Turun yliopisto.

Anis, M. (2006). Maahanmuuttajalapsen ja –nuoren lastensuojelun asiakkaina. Teoksessa: H. Forsberg, A.Ritala-Koskinen & M. Törrönen (toim.) Lapset ja sosiaalityö. Kohtaamisia, menetelmiä ja tiedon uudelleenarviointia. (s.69-96). Sosiaalityön tutkimuksen vuosikirja 2006. Jyväskylä: PS-kustannus.

Anis, M. (2005). Talking about culture in social work encounters. Immigrant families and child welfare in Finland. European Journal of Social Work, 8(1), 3-19.

Anis, M (2005). Monikulttuurisuus sosiaalityön haasteena. Teoksessa T. Kopomaa & T. Meltti (toim.) Kaupunkisosaalityötä paikantamassa.(s.16-37). Palmenia –sarja. Helsinki: Yliopistopaino Kustannus

Anis, M. (2006). Lastensuojelun ammattilaisten tulkintoja maahanmuuttajasosiaalityöstä. Janus 14(2), 109-126.

Anis, M. (2008). Sosiaalityö ja maahanmuuttajat. Lastensuojelun ammattilaisten ja asiakkaiden vuorovaikutus ja tulkinnat. Väestötutkimuslaitoksen julkaisusarja D47, Helsinki: Väestöliitto.

Forsten-Lindman, N. (1998). Pakolaislasten seurantatutkimus Turussa 1995-2000 : ensimmäinen osaraportti vuosilta 1995-1997. Turun kaupunki, Åbo Akademi, Turun kaupungin sosiaalikeskuksen julkaisu nro 6, Turku.

Etnisten suhteiden neuvottelukunta (2005) Kala kuivalla maalla : kotoutuminen maahanmuuttajan näkökulmasta. Työministeriö, Helsinki: Valopaino.

Heikkilä-Daskalopoulos, S. (2008). Maahanmuuttajataustaiset lapset ja perheet palvelujärjestelmässä – asiantuntijoiden näkökulmia. Lastensuojelun Keskusliitto. http://www.lapsitieto.fi/palve/uploads/1566_ORG_maahanmuuttaja_selvitys_1_9_2008.pdf.

Heino, T. (2001). Psykososiaalisten palvelujen hajaannuksen aika. Kirjassa Teoksessa M. Bardy ym. (toim.) Mikä lapsiamme uhkaa? Suuntaviivoja 2000-luvun lapsipoliittiseen keskusteluun. Stakes raportteja 263, Stakes, Helsinki.

Helander, R. & Mikkonen, A.(2002). Ikävä äitiä. Ilman huoltajaa tulleet pakolaislapset Suomessa. Väestöliiton väestöntutkimuslaitoksen julkaisuja E13, Helsinki.

Huttunen, L. (2002). Kotona, maanpaossa, matkalla: kodin merkitykset maahanmuuttajien omaelämäkerroissa. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Suomalaisen Kirjallisuusseuran toimituksia 861, Helsinki.

Hyvönen, H. (2007). Koti on Suomessa mutta kotimaa on Viro. Suomessa asuvien virolaisäitien transnationaaliset sosiaaliset tilat. Teoksessa T. Martikainen & M.Tiilikainen. (toim.) Maahanmuuttajanaiset. Kotoutuminen, perhe ja työ. Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja, D 46. Helsinki: Väestöliitto.

Ihmiskaupan uhrien auttaminen. (2006). Työryhmän ehdotus palvelujen ja tukitoimien toteuttamiseksi. Työhallinnon julkaisu 368/2006, Helsinki.

Ikäläinen, S., Martiskainen, T., & Törrönen, M. (2003). Mangopuun juurelta kuusen katveeseen.- asiakkaana maahanmuuttajaperhe. LSK, Vantaa.

Jaakkola, M. & Reuterin, A. (2007). Maahanmuuttajanaiset entisen Neuvostoliiton alueelta. Resurssit ja sijoittuminen työmarkkinoille. Teoksessa T. Martikainen & M. Tiilikainen (toim.) Maahanmuuttajanaiset: Kotoutuminen, perhe ja työ. (s.335–358). Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja D 46/2007. Helsinki: Väestöliitto, Väestötutkimuslaitos.

Jäppinen, M. (2007). Maahanmuuttajuus, arki ja palvelutarpeet. Venäläistaustaisten lapsiperheiden vanhempien kokemuksia suomalaisesta palvelujärjestelmästä. Teoksessa M.Jäppinen, J.Hurtig & M. Törrönen (toim.) Arjenpolkuja ja kohtaamisia. Venäläistaustaiset maahanmuuttajat ja palvelujärjestelmä Suomessa. Empathos – ehkäisevää työtä lasten ja perheiden kanssa Suomen ja Venäjän raja-alueella. EAKR-projekti, HY Koulutus – ja kehittämiskeskus Palmenia, Kotka. http://hykotka.helsinki.fi/empathos/Empathos_final.pdf. (haettu 10.10.2007).

Järvi, U. (2000). Kasvatuksen periaatteet tukkanuottasilla maahanmuuttajaperheissä : Terveystuho. Suomen Lääkärilehti, 55(33), 3238-3239.

Karlsson, M. (2003). Inkerinnuorten äiditkin haluaisivat mukaan hoitoon. Dialogi 6.

Kartovaara, L. (2007). Kerro, kerro tilasto, ken on maahanmuuttajalapsi! Hyvinvointikatsaus,1, 17-23.

Kartovaara, L. (2007). Suomessa asuvien lasten äidinkielet. Hyvinvointikatsaus, 1, 24-25.

Lazareva E & Männistö Y (2004) Suomalais-venäläiset avioliitot: odotukset ja pettymykset. Teoksessa Heikkilä E (toim) Monikulttuuriset avioliitot sillanrakentajina. Siirtolaisinstituutti. Web-raportti no 2.

Lapsen etu ilman huoltajaa tulleiden lasten vastaanotossa. Separated children in Europe programme-ohjelman toimintasuositukset. (2001) Lastensuojelun keskusliitto, Helsinki.

Lind, K. (2008). Esipuhe. Teoksessa A.Nylund (toim.) Monikulttuurista hyvinvointia vanhustyöhön (s.4). Turku: Turun ammattikorkeakoulun raportteja 69.

Linderborg, H. (2008). Ikääntyneet maahanmuuttajat Suomessa. Teoksessa A. Nylund (toim.) Monikulttuurista hyvinvointia vanhustyöhön (s. 24-31). Turku: Turun ammattikorkeakoulun raportteja 69.

Maahanmuuttajalapsen tulevat : Oletko valmis, sijaisvanhempi? (1997). Perhehoito, 13(3), 8.

Maahanmuuttaja- ja turvapaikanhakijalasten katoamisesta. (2006). Opas viranomaisten yhteistyöstä lasten katoamisissa ja niihin liittyvissä ilmiöissä. Työhallinnon julkaisu.

Maahanmuuttajalasten katoaminen ja viranomaisten yhteistyö (1998). Työministeriö, julkaisu 6, Helsinki.

Marjeta, M. (1998). Kotimaassa tiedettiin kuka minä olen : selvitys maahanmuuttajien kotoutumisesta. Opetushallitus 48, Moniste, Helsinki.

Martikainen, T. & Gola, L. (2007). Intian niemimaalta muuttaneiden naisten käsityksiä perheestä ja sukupuoli-rooleista. Teoksessa T. Martikainen & M.Tiilikainen (toim.) Maahanmuuttajanaiset. Kotoutuminen, perhe ja työ. Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja, D 46. Väestöliitto, Helsinki.

Monikulttuurisuus vaativa haaste lastensuojelulle. (1997). Perhehoito, 13(3), 9.

Niemelä, A. (2007). Selvitys lasten ja nuorten hyvinvointia koskevasta tutkimuksesta. Päijät-Hämeen ja Itä-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Verso, 2007, Verson julkaisut ja raportit 3/2007, Lahti. <http://verso.palmenia.helsinki.fi/kirjasto/julkaisut/LastenHVselvitys.pdf>. (haettu 14.12.2008).

Nylund, A., Sainio, E., Taipale, M. & Tenho, A. (2008). Selvitys maahanmuuttajien tilanteesta ja palvelutarpeista. Teoksessa A.Nylund (toim.) Monikulttuurista hyvinvointia vanhustyöhön (s. 32-36). Turku: Turun ammattikorkeakoulun raportteja 69.

- Pekki, A. & Tamminen, T. (2002). Lapsen ehdoilla. Kunnallisalan kehittämissäätiön tutkimusjulkaisu, nro 33. <http://www.polemiikki.fi/files/library/attachments/tutkimus33.pdf>.
- Peltola, M. (2009). International Relations in Families with an Immigrant Background. Nuorisotutkimusseuran verkkojulkaisu 24. <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/julkaisuja/interface.pdf>.
- Pentikäinen, M. (2005). Loputon matka: Vietnamilaisien ja somalialaisten kertomuksia pakolaisuudesta. Työpoliittinen tutkimus 274, Työministeriö, Helsinki.
- Rastas, A. (2004). Miksi rasismien kokemuksista on niin vaikea puhua? Teoksessa A. Jokinen, L. Huttunen, A. Kulmala (toim.) Puhua vastaan ja vaieta – neuvottelut kulttuurisista marginaaleista Helsinki: Gaudeamus.
- Roos, J., Mashaire, P., Qassim, A. (2007.) ENAR shadow report. Racism in Finland. http://www.enar-eu.org/Page_Generale.asp?DocID=15294&la=1&langue=EN.
- Roos, J. (2008). Monikulttuurisuuden haasteet Etelä-Suomen läänin kunnissa Hämeenlinna: Etelä-Suomen lääninhallitus. [http://www.laanhallitus.fi/lh/biblio.nsf/FC56EBBF2F874994C225743B00309734/\\$file/eslh_128.pdf](http://www.laanhallitus.fi/lh/biblio.nsf/FC56EBBF2F874994C225743B00309734/$file/eslh_128.pdf). (haettu 10.11.2008).
- Sainio, E. (2008). Ikääntyvien maahanmuuttajien tilanne- ja palvelutarveselvitys Helsingissä. Turun ammatti- korkeakoulu. Täydennyskoulutus- ja palvelukeskus.
- Sourander A. (1998). Behavior problems and traumatic events of unaccompanied refugee minors. Child Abuse Negl., 22(7):719-27.
- Suolonen, K. (2004). Maahanmuuttajalapsen menneisyys osaksi sijaisperheen arkea. Perhehoito, 20(2), 18-19.
- Suomen Punainen Risti. (2006). Perheen asema perheenyhdistämisessä - perheenyhdistämisseminaari 28.11.2006, Helsinki. http://www.redcross.fi/apuajatukea/maahanmuuttajientuki/fi_FI/perheenyhdistaminen/
- Suomen Punainen Risti (2005). Nuorten maahanmuuttajanaisten hyvinvointi - seminaari Helsingissä 24.11.2005. http://www.redcross.fi/apuajatukea/maahanmuuttajientuki/fi_FI/perheenyhdistaminen/.
- Suomen Punainen Risti (2004). Perheen merkitys nuoren kotouttamisessa - perheenyhdistämisseminaari 30.11.2004. http://www.redcross.fi/apuajatukea/maahanmuuttajientuki/fi_FI/perheenyhdistaminen/
- Suomen Punainen Risti. (2007). Kasvatuksen kulttuurit diasporassa. Suomen Punaisen Ristin seminaariraportti 22.11.2007. http://www.redcross.fi/apuajatukea/maahanmuuttajientuki/fi_FI/perheenyhdistaminen/.
- Säävälä, M. (2007a). Uussuomalainen nainen etsii paikkaansa: venäläisten ja kosovonalbaanien elämänpolut työssä ja kotona : tutkimusraportti FEMAGE-projekti 2007. Väestöliitto, Väestötutkimuslaitos, Katsauksia E 29, Helsinki.
- Säävälä, M. (2007b). Sukupuoli etnisen itseymmärryksen keskiössä: naiseus, avioliitto ja perhe Kosovon albaaninaisten puheessa. Teoksessa T. Martikainen & M. Tiilikainen (toim.) Maahanmuuttajanaiset. Kotoutuminen, perhe ja työ. Väestötutkimuslaitoksen julkaisusarja, D 46. Väestöliitto, Helsinki.
- Takala, S. (2004). Omassa kodissa – omilla mausteilla. Selvitys ikääntyvien maahanmuuttajien hoidon ja palvelujen kohtaamisesta Tampereen Hervannassa. Osa I. Helsinki: Vanhustyön Keskusliitto.
- Tarkoma, M. (2005). Oma kulttuuri, omat ongelmat : Maahanmuuttajaryhmät suhtautuvat perhehoitoon eri tavoin. Perhehoito, 21(6), 14–15.
- Tiilikainen, M. (2000). Somalinaiset ja maahanmuuton kokemus. Teoksessa K. Liebkind. (toim.) Monikulttuurinen Suomi – etniset suhteet tutkimuksen valossa. Helsinki: Gaudeamus.
- Tiilikainen, M. (2004). Kerrottuja ja vaiettuja tarinoita: somalinaiset Suomessa. Teoksessa M. Honkasalo, T. Utriainen & A. Leppo (toim.) (2004). Arki satuttaa. (s. 113-138). Tampere: Vastapaino.
- Tiilikainen, M & Lehtinen, I. (2004). Muslim women in Finland: diversity within a minority. Tidsskrift for kirke, religion, 1, 47-64.

Tiilikainen, M. (2007). Somaliäidit ja transnationaalinen perhe. Teoksessa T. Martikainen & M. Tiilikainen (toim.) Maahanmuuttajanaiset : kotoutuminen, perhe ja työ. Helsinki: Väestöliitto.

Törrönen, M. & Vauhkonen, T. (2007). Venäläistäustaisten lapsiperheiden arjen hyvinvointi ja elämäntyytyväisyys Suomessa. Kirjassa M. Jäppinen, J.Hurtig & M.Törrönen (toim.) Arjenpolkuja ja kohtaamisia. Venäläistäuetaiset maahanmuuttajat ja palvelujärjestelmä Suomessa. Empathos – ehkäisevää työtä lasten ja perheiden kanssa Suomen ja Venäjän raja-alueella. EAKR-projekti, HY Koulutus – ja kehittämiskeskus Palmenia, Kotka. http://hykotka.helsinki.fi/empathos/Empathos_final.pdf. (haettu 12.10.2007).

Valtonen, K. (2002). The ethnic neighbourhood. A locus of empowerment for elderly immigrants. *International Social Work*, 45, 315–323.

Vihantola, J. (2003). Ikääntyvien maahanmuuttajien kotoutumiskokemuksia Jyväskylässä. Vanhustyön keskusliiton raportti 3, Ituja vanhustyöhön, Helsinki; Vanhustyön keskusliitto.

Zechner, M. (2007). Maahanmuuttajaäitien näkemyksiä ja kokemuksia päivähoitosta ja koulutusta palveluna. Teoksessa T. Martikainen & M.Tiilikainen (toim.) Maahanmuuttajanaiset. Kotoutuminen, perhe ja työ. Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja, D 46. Helsinki:Väestöliitto.

Lapset, nuoret, toinen sukupolvi, kasvuypäristöt

Alitolppa-Niitamo, A. (2001). Liminalities: Expanding and Constraining the Options of Somali Youth in Metropolitan Helsinki, Finland. *Yearbook of Population Research in Finland*, XXXVII, 2001, Helsinki: The Population Research Institute, 126-147.

Alitolppa-Niitamo, A. (2002). The Generation In-Between: Somali Youth in Metropolitan Helsinki. *Intercultural Education*, 13, 3.

Alitolppa-Niitamo, A. (2004). Perheen merkitys nuoren kotoutumisessa. Raportissa Perheen yhdistämisseminaari, Suomen Punainen Risti. Säätöyalo, Helsinki. http://www.vaestoliitto.fi/mp/db/file_library/x/IMG/14804/file/perheenyhdistamisseminaari2004.pdf. (haettu 5.12.2008).

Alitolppa-Niitamo, A. (2004). The Icebreakers. Somali-Speaking Youth in Metropolitan Helsinki with a Focus on the Context of Formal Education. Väestöntutkimuslaitos D 42, Helsinki: Väestöliitto.

Alitolppa-Niitamo, A. (2008). Miten toteutuvat maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten oikeudet? Teoksessa Lapsella on oikeus osallistua Lapsiasiavaltuutetun vuosikirja 2008. Helsinki: STM. <http://www.lapsiasia.fi/Resource.phx/lapsiasia/perustietoa/toiminta/vuosikirjavuodelta2007.htx.i952.pdf>.

Ekholm, E., Mikkonen, A.G. & Martiskainen, T. (2008). Access to Quality Education for Asylum-seeking and Refugee Children in Europe. Finland Country Report. WHO UNCHR Geneva. http://www.lskl.fi/tiedostot/folder_28/XUIR7sAJ.pdf

Finnish League for Human Righ. (2002). Analytic study on racial violence in Finland. http://www.ihmisoikeusliitto.fi/projektit/fra/index_html/Attachment00024689/Final_FI_Racial_Violence_Raxen3.pdf

Finnish League for Human Rights. (2004). Analytical Report on Education. National Focal Point for Finland, Helsinki, 2004. [Http://eumc.europa.eu/eumc/material/pub/RAXEN/4/edu/R4-EDU-FI.pdf](http://eumc.europa.eu/eumc/material/pub/RAXEN/4/edu/R4-EDU-FI.pdf).

Harinen, P. (2005). Mitähän tekis? Monikulttuuriset nuoret, vapaa-aika ja kansalaistoimintaan osallistuminen – tutkimushankkeen väliraportti. Nuorisotutkimusverkosto. Nuorisotutkimusseura, Helsinki.

Harinen, P. & Suurpää, L. (2004). Nuoret kulttuurisessa välimaastossa. Teoksessa P. Harinen (toim.) Kamppeilua jäsenyyksistä. Etnisyys, kulttuuri ja kansalaisuus nuorten arjessa. Nuorisotutkimusverkosto, Nuorisotutkimusseura, Julkaisuja 38, Helsinki.

Harinen, P., Suurpää, L., Hoikkala, T., Hautaniemi, P., Perho, S., Keskitalo, A-M., Kuurre, T. & Kunnappu, K. (2004). Contested memberships: perspectives on immigrant youth in Finland. Teoksessa V. Puuronen ym.

- (toim.) New Challenges for the Welfare State. Publication of Karelian Institute no 142. Joensuu: University of Joensuu.
- Harinen, P. & Niemelä, H. (2005). Nuorten maahanmuuttajien elämää ja kokemuksia. Teoksessa S. Paananen (toim.) Maahanmuuttajien elämää Suomessa. Helsinki: Tilastokeskus..
- Hautaniemi, P. (2001). Ihonväri ja syrjintä nuoren somalimiehen arjessa. Teoksessa V. Puuronen & R. Välimaa (toim.) Nuori ruumis. Helsinki: Gaudeamus.
- Hautaniemen, P. (2004). Pojat! Somalipoikien kiistanalainen nuoruus Suomessa. Nuorisotutkimusseura julkaisuja 41, Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.
- Helander, R. (2002). Somalitytöt kahden kulttuurin välissä. Teoksessa S. Aaltonen & P. Honkatukia (toim.) Tulkintoja tytöistä. Tietolipas 187, Helsinki: SKS.
- Honkatukia, P. & Suurpää, L. (2007). Nuorten miesten monikulttuurinen elämäntilanne ja rikollisuus. Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos, Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen julkaisuja 232. Nuorisotutkimusseura 80, Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.
- Honkasalo, V. (2003). Voiko jäsenyyttä valita? Nuorten maahanmuuttajien tulkintoja suomalaisuudesta ja rasismissä. Teoksessa P. Harinen (toim.) Kamppailuja jäsenyyksistä. Etnisyys, kulttuuri ja kansalaisuus nuorten arjessa. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.
- Honkasalo, V. (2004). Kulttuuriin puetut nuoret - uskonto maahanmuuttajien puheissa. Youth Clothed in Culture. Religion in Young Immigrants. Discourse. The Finnish Journal of Youth Research ("Nuorisotutkimus") Vol. 22, (2), pp. 20-33
- Honkasalo, V., Souto, A-M. & Suurpää, L. (2007). Mikä tekee nuorisotyöstä monikulttuurisen? Kokemuksia, käytäntöjä ja haasteita 10 suurimmassa kunnassa.. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, Nuorisotutkimus-seura. Verkkojulkaisuja 16. <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/julkaisuja/kympikerho.pdf>.
- Honkasalo, V., Harinen, P. & Anttila, R. (2007). Yhdessä erilaisina? Monikulttuuristen nuorten arkea, ajatuksia ja ajankäyttöä. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, Nuorisotutkimus-seura. Verkkojulkaisuja 15. <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/julkaisuja/erilaisina.pdf>.
- Iskanius, S. (2006). Venäjänkielisten maahanmuuttajaopiskelijoiden kieli-identiteetti Jyväskylä Studies in Humanities numero 51, Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Jasinskaja-Lahti, I. (1999). Aspects of the Ethnic Identity of Young Russian-speaking Immigrants. Journal of Cross-Cultural Psychology, 30(4), 527-539.
- Jasinskaja-Lahti, I. & Liebkind, K. (2000). Venäjänkielisten maahanmuuttajien perhearvot ja identiteetti. Teoksessa K. Liebkind ym. (toim.) Monikulttuurinen Suomi -etniset suhteet tutkimuksen valossa (s. 124-137). Helsinki: Gaudeamus.
- Jasinskaja-Lahti, I. (2000). Psychological acculturation and adaptation among Russian-speaking immigrant adolescents in Finland Helsinki : Helsingin yliopiston verkkojulkaisu, Sosiaalipsykologia tutkimuksia 2. <http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/val/sosps/vk/jasinskaja-lahti/> (haettu 2.2.2006).
- Kabedeva, N. (2007). Venäjältä muuttaneen maahanmuuttajaoppilaan perehdyttäminen suomalaiseen peruskouluun. Opettajankoulutuslaitos, 2007, Ohjauksen kehittämishankkeita ja käytänteitä, Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Liebkind, K. & Jasinskaja-Lahti, I. (2000). Maahanmuuttajanuoren sopeutuminen kouluun. Teoksessa K. Liebkind. (toim.) Monikulttuurinen Suomi – etniset suhteet tutkimuksen valossa. Helsinki: Gaudeamus.
- Kettunen, M. (1999). Lukiota käyvien maahanmuuttajien kotoutuminen ja kontrollikäsitteet Helsingin kaupungin opetusviraston julkaisusarja. A7. Helsinki : Helsingin kaupungin opetusvirasto.
- Kiili, J. (2002). Lapset elinympäristönsä asiantuntijoina. Toimintatutkimus lasten osallistumisen kehittämiseksi. Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus. Tutkimuksia 1.

- Kivijärvi, A. & Harinen, P. (2008). "Tärkeäähän se olisi, mutta...". Nuorisotoimen johdon näkemyksiä monikulttuurisesta nuorisotyöstä. Nuorisotutkimusverkosto. Verkkojulkaisusarja.
- Korpela, H. (2006). Perusopetuksen loppuvaiheessa Suomeen tulleiden maahanmuuttajanuorten opetuksen järjestäminen. Selvitys 2005. Helsinki: Opetushallitus.
- Kokkonen, J. (2005). Kosovoalaisten oppilaiden koulusuoriutuminen John Ogbun makrotason mukaan tulkittuna. Rovaniemi: University of Lapland, Faculty of Education, Rovaniemi.
- Kosonen, L. (1994). Pakolaislapsi koulussa. Teoksessa K. Liebkind (toim.), Maahanmuuttajat.(s.192-223). Helsinki: Gaudeamus.
- Kosonen, L. (2000). Maahanmuuttajanuoren tukeminen käytännössä. Teoksessa K.Liebkind (toim.) Monikulttuurinen Suomi – etniset suhteet tutkimuksen valossa. Helsinki: Gaudeamus.
- Kosonen, L. (2008). Growing Up Vietnamese in Finland-Looking Back 12 Years Later: The Well-Being and Sociocultural Adaptation of Vietnamese as Children or Adolescents and as Young Adults. Social psychological studies, Helsinki. Ethesis <https://oa.doria.fi/bitstream/handle/10024/42331/growingu.pdf?sequence=1>.
- Kuisma, K. (2001). Maahanmuuttajat ammatillisessa peruskoulutuksessa - selvitys koulutuksen käytännöistä. Moniste 18, Opetushallitus, Helsinki" <http://www.edu.fi/julkaisut/maahammper.pdf>
- Kuusela, J., Etelälaht, A., Hagman, Å., Hievanen, R., Karppinen, K., Nissilä, L., Rönning, U. & Siniharju, M. (2008). Maahanmuuttajaoppilaat ja koulutus - tutkimus oppimistuloksista, koulutusvalinnoista ja työllistämisestä. Opetushallitus. http://www.oph.fi/julkaisut/2008/maahanmuuttajaoppilaat_ja_koulutus.pdf
- Laaksonen, A. (2007). Maahanmuuttajaoppilaat erityiskouluissa. Turun yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta. Turku: Painosalama.
- Lappalainen, S. (2006). Kansallisuus, etnisuus ja sukupuoli lasten välisissä suhteissa ja esiopetuksen käytännössä. Helsingin yliopisto, käyttäytymistieteellinen tiedekunta, kasvatustieteen laitos. Helsinki: Yliopistopainos. <http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/kay/kasva/vk/lappalainen/> (haettu 15.9.2006).
- Latoomaa, S. (toim.) (2007). "Oma kieli kullakin kallis. Opas oman äidinkielen opetukseen". http://www.edu.fi/julkaisut/OPH_oma_kieli_03092007_www_lock.pdf
- Liebkind, K. & Jasinskaja-Lahti, I. (2000). Maahanmuuttajanuoren sopeutuminen kouluun. Teoksessa K.Liebkind. (toim.) Monikulttuurinen Suomi – etniset suhteet tutkimuksen valossa. Helsinki: Gaudeamus.
- Liebkind, K. & Jasinskaja-Lahti, I. (2000). Nuorten maahanmuuttajien hyvinvointiin vaikuttavat tekijät. Teoksessa K.Liebkind (toim.) Monikulttuurinen Suomi – etniset suhteet tutkimuksen valossa. Helsinki:Gaudeamus.
- Liebkind, K., Jasinskaja-Lahti, I., & Solheim, E. (2004). Cultural identity, perceived discrimination, and parental support as determinants of immigrants school adjustments. Journal of Adolescent Research, 19(6), 635-656.
- Liebkind, K., Mannila, S., Jasinskaja-Lahti I., Jaakkola, M., Kyntäjä, E. & Reuter, A. (2004). Venäläinen, virolainen, suomalainen. Kolmen maahanmuuttajaryhmän kotoutuminen Suomeen. Helsinki: Gaudeamus.
- Marjak, N. (1998). Kiinalaisoppilaiden kotoutuminen : Helsingissä peruskoulua käyvien etniseltä alkuperältään kiinalaisten oppilaiden sopeutuminen Suomeen ja suomalaiseen kouluun. Helsingin kaupungin opetusviraston julkaisusarja. B16. Helsinki : Helsingin kaupunki.
- Mikkola, P. (2001). Kahden kulttuurin taitajaksi : maahanmuuttajaoppilaan monikulttuurinen identiteetti, tavoitteet ja toiminta. Turun yliopiston julkaisuja. Sarja C, Scripta lingua Fennica edita osa 171. Turku: Painosalama.
- Niemelä, H. (2003). Erottautumista ja ystävyyttä. Somalialaistytöjen käsityksiä ja kokemuksia suomalaisista tytöistä. Teoksessa P. Harinen (toim.) Kamppailua jäsenyyksistä. Etnisyys, kulttuuri ja kansalaisuus nuorten arjessa. , Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, Nuorisotutkimusseura.
- Niemelä, H. (2006). Somalilaisen ja suomalaisen nuoruuden risteyksessä. Teoksessa T. Martikainen. Yliirajainen kulttuuri (s.168-189). Helsinki: SKS

- Nissilä, L. (2007). Kielitaidon merkitys monikielistyvässä Suomessa. Opetushallitus. http://www.edu.fi/maahanmuuttajat/liitteet/kv_paiva_nissila.pdf.
- Perttula, M-L. (2001). Maahanmuuttajaoppilaat helsinkiläisen peruskoulun 7. - 9. luokilla : kartoitus selviytymisestä ja syrjäytymisestä Helsingin kaupungin opetusviraston julkaisusarja B20, Helsingin yliopisto, Opettajan-koulutuslaitos. Helsinki: Yliopistopaino
- Perttula, M-L. & Tuovila-Ginters, L. (2004). Maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi: valmistavien luokkien opettajien havaintoja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kotoutumisprosessista. Helsingin kaupungin opetusviraston julkaisusarja. B1. Helsinki : Helsingin kaupunki.
- Puuronen, V., Soilevuo-Grønnerød, J. & Herranen, J. (eds.) (2005). Youth - similarities, differences, inequalities. Karjalan tutkimuslaitoksen raportteja n:o 1. Karjalan tutkimuslaitos, Joensuu : Joensuun yliopisto.
- Pölkki, P.(2002). Oppilaiden syrjäytymisuhkien tunnistaminen ja ehkäisy peruskoulun haasteena. Teoksessa I. Järventie & H. Sauli (toim.) Eriarvoinen Lapsuus. Helsinki: WSOY.
- Ranto, S. (2008). Maahanmuuttajataustaiset koulutustilastoissa. Helsingin kaupungin tietokeskus. Tilastoja 2008:1. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Reiman, T. (1999). Esimerkkejä maahanmuuttajanuoria koskevista hankkeista ja hyvistä toimintamalleista Helsingin seudulla. Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskus, Työvoimaosaston julkaisu, Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskus, työvoimaosasto
- Remso, N. (2005). Tuhat ja yksi kieltä pääkaupunkiseudun varhaiskasvatuksessa. Selvitys varhaiskasvatuksen monikulttuurisuustilanteeseen kunnan järjestämässä päivähoitossa pääkaupunkiseudulla helmikuussa 2005. Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus, Socca. <http://www.socca.fi/julkaisut.htm>
- Rouhio, M. ym. (2005). Maahanmuuttajatyön kehittäminen päivähoitossa. Helsinki : Helsingin kaupungin sosiaalivirasto.
- Romakkaniemi, H. (1998). Koulutus kotoutumisen tukena: selvitys maahanmuuttajanuorten sijoittumisesta toisen asteen opintoihin Helsingissä syksyllä 1997. Helsingin kaupungin opetusviraston julkaisusarja. B 4. Helsinki : Helsingin kaupunki opetusvirasto.
- Romakkaniemi, H. (1999). Maahanmuuttajanuoret toisen asteen koulutuksessa. Helsingin kaupungin opetusviraston julkaisusarja B 12. Helsinki: Helsingin kaupungin opetusvirasto
- Sarvimäki, M. & Kangasharju, A. (2006). Pienten lasten hoito ja sosiaalihuollon avopalvelut. Teoksessa M. Gissler ym. Maahanmuuttajat ja julkiset palvelut. Työpoliittinen tutkimus 296, Helsinki: Työministeriö. http://www.mol.fi/mol/fi/99_pdf/fi/06_tyoministerio/06_julkaisut/06_tutkimus/tpt296.pdf. (haettu 1.8.2006).
- Soilamo, A. (2006). Maahanmuuttajaoppilaan osallisuus koulukiusaamisessa. Scripta Lingua Fennica Edita, Faculty of Education, Turku: University of Turku.

Yhdistykset, kansalaisuus ja kulttuuripolitiikka

- Alho, R. (2008). Maahanmuuttajat suomalaisessa ay-liikkeessä – tapaus PAM. Teoksessa M. Helander (toim.) Going global - AY-liikkeen menestysresepti globaalissa ajassa? Helsinki: Minerva kustannus.
- Arajärvi, P. (2009). Maahanmuuttajien työllistyminen ja kannustinloukut. Sisäasiainministeriön julkaisu 2/2009. Helsinki: Sisäasiainministeriö.
- Harinen, P. (toim.) (2003). Kamppailuja jäsenyyksistä. Etnisyys, kulttuuri ja kansalaisuus nuorten arjessa. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 38. Helsinki: Nuorisotutkimusseura
- Iivari, J. (2006). Tuomittu maahanmuuttaja. Tutkimuksia 154. Helsinki: Stakes.
- Joronen, T. (2003). Helsingin ulkomaalaispolitiikan teoria ja käytäntö. Kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa. Tutkimuksia 2003:1. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.

- Korhonen, K. & Ellonen, N. (2007). Maahanmuuttajanaiset väkivallan uhreina. Poliisiammattikorkeakoulun tiedotteita. Espoo: Poliisiammattikorkeakoulu.
- Lepola, O. (2004). Does immigration challenge the Finnish nation? In A.M. Castren, M. Lonkila & M. Peltonen (eds.) *Between sociology and history. Essays on microhistory, collective action and nation-building*. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Lepola, O. (2000). Ulkomaalaisesta suomenmaalaiseksi. Monikulttuurisuus, kansalaisuus ja suomalaisuus 1990-luvun maahanmuuttopoliittisessa keskustelussa. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Martikainen, T., Sakaranaho, T. & Juntunen, M. (toim.) (2008). *Islam Suomessa. Muslimit arjessa, mediassa ja yhteiskunnassa*. Tietolipas 223. Porvoo: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Martikainen, T. (2007). The governance of Islam in Finland. *Temenos. Nordic journal of comparative religion*, 43(2), 243-265.
- Martikainen, T. (2005). New Orthodox Immigration in Finland. *Yearbook of Population Research in Finland*, 41, 117-138.
- Martikainen, T. (2004). *Immigrant religions in local society. Historical and contemporary perspectives in the city of Turku*. Åbo: Åbo Akademi University Press.
- Martikainen, T. (1996). *Moniarvoinen Turku. Käsikirja uskonnollisista, maailmankatsomuksellisista ja etnisistä yhteisöistä*. Åbo: Åbo Akademi.
- Myrén, K. (1999). Pois paitsiosta – maahanmuuttajien liikuntaharrastukset ja vapaa-ajanvietto Suomessa. *Liikunnan ja kansanterveyden julkaisuja* 122. Jyväskylä: LIKES-tutkimuskeskus.
- Norrbäck, O. (2008). *Maahanmuuttopoliittisen ja maahanmuuttoviraston toiminnan kehittäminen*. Sisäasiainministeriön julkaisu 15/2008. Helsinki: Sisäasiainministeriö.
- Pyykkönen, M. (2007). Järjestäytyvät diasporat. Etnisyys, kansalaisuus, integraatio ja hallinta maahanmuuttajien yhdistystoiminnassa. *Jyväskylä studies in education, psychology and social research* 306. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Pyykkönen, M. (2007). Integrating governmentality: administrative expectations for immigrant associations in Finland. *Alternatives*, 32, 197-224.
- Pyykkönen, M. (2006). Etnisyys liikkeessä – Maahanmuuttajien yhdistysten liikuntatoimen etniskulttuuriset diskurssit. *Finnish journal of ethnicity and migration*, 1(1), 34-44.
- Pyykkönen, M. (2005). Pyhiinvaeltajia, kotoutujia vai nomadeja: maahanmuuttajayhdistysten kolme diskurssia diasporisesta etnisyydestä. Teoksessa: S. Paasonen (toim.) *Aktivismi. Verkostoja, järjestöjä ja arjen taitoja*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Ronkainen, J., Harinen, P., Rautopuro, J. & Pitkänen, P. (2006). Kahden valtion kansalaiset. Kansanedustajien, viranomaisten ja kansalaisjärjestötoimijoiden näkemyksiä kaksoiskansalaisuudesta. *Yhteiskuntapolitiikka*, 71(1), 59-72.
- Saksela, S. (2005). *Maahanmuuttajayhdistysten ja viranomaisten välinen yhteistyö*. Teoksessa T. Joronen (toim.) *Maahanmuuttajien elinolot pääkaupunkiseudulla*. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Saukkonen, P. (2007). *Politiikka monikulttuurisessa yhteiskunnassa*. Oppimateriaalit. Helsinki: WSOY.
- Saukkonen, P. (2007). *Maahanmuutto, monikulttuurisuus ja kulttuuripolitiikka: taustatietoja tutkimukselle ja toiminnalle*. Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissäätiö Cuporen verkkojulkaisuja 1/2007. Helsinki: Cupore.
- Saukkonen, P., Ruusuvirta, M. & Joronen, T. (2007). "Tulossa on jotain juttuja" [Elektroninen aineisto] : kyselytutkimus pääkaupunkiseudun taide- ja kulttuuritoimijoiden suhteesta maahanmuuttoon ja monikulttuurisuuteen. Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissäätiö Cupore, Cuporen verkkojulkaisuja, 1/2007.

Suurpää, L. (2002). Hyvää tahtoa vai hyvää vaihtoa? Maahanmuuttajien kotouttamisohjelmat solidaarisuuden valossa. *Yhteiskuntapolitiikka*, 67(1), 13-25.

Tiilikainen, M. (2003). Somali women and daily islam in the diaspora. *Social compass* 50(1), 59-69.

Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle kotouttamislain toimeenpanosta (2008). Helsinki.

Asuminen ja alueellisuus

Ahlgren-Lienvuo, H. (2005). Pakolaiset Suomen kunnissa - kuntapaikasta pääkaupunki seudulle. Teoksessa T. Joroinen (toim.) *Maahanmuuttajien elinolot pääkaupunkiseudulla*. (s. 25–38). Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.

Beqiri, N. (2008). Toiveena monipuolinen asukasrakenne. Sisäasiain ministeriön julkaisut 30/2008. [http://www.intermin.fi/intermin/biblio.nsf/F37BCBA4EF7973FAC22574D6002493F9/\\$file/302008.pdf](http://www.intermin.fi/intermin/biblio.nsf/F37BCBA4EF7973FAC22574D6002493F9/$file/302008.pdf). (haettu 23.2.2009).

European Social Housing Observatory. (2007). *Social Housing and Integration of Immigrants in the European Union. Exchange, Special edition 2007*. <http://www.eukn.org/binaries/eukn/eukn/policy/2007/11/cecodhas-social-housing-report.pdf>. (haettu 23.2 2009).

Grönqvist, H. (2006). Ethnic Enclaves and the Attainments of Immigrant Children. *European Sociological Review*, 22, 369–382.

Clip Network. (2007). *Housing and Intergration of migrants in Europe. European foundation for Improvements of Living and Working conditions*. [Http://www.eukn.org/binaries/eukn/eukn/research/2008/05/better-housing-conditions-for-migrants.pdf](http://www.eukn.org/binaries/eukn/eukn/research/2008/05/better-housing-conditions-for-migrants.pdf). (haettu 3.2.2009).

Juntto, A. (2005). Maahanmuuttajien asuminen - integroitumista vai segregoitumista. Teoksessa S. Paananen (toim) *Maahanmuuttajien elämää Suomessa*. (s. 43–58) Helsinki: Tilastokeskus.

Kauppinen, T. M. (2002). The beginning of immigrant settlement in the Helsinki metropolitan area and the role of social housing. *Journal of Housing and the Built Environment*, 17, 173-197,

Kokko, K. (2004). Maahanmuuttajien Suomen sisäinen muuttoliike. Mikä vetää Turkuun muualta Suomesta? *Siirtolaisuus - Migration* 3/2004, 22-30.

Kortteinen, M. & Tuominen M, Vaattovaara M (2005). Asumistoiveet, sosiaalinen epäjärjestys ja kaupunkisuunnittelu pääkaupunkiseudulla. *Yhteiskuntapolitiikka*, 70, 121-131.

Kortteinen, M. & Vaattovaara, M. (2000). Onko osa Helsingistä alikehityksen kierteessä? *Yhteiskuntapolitiikka*. 65, 115–124.

Kortteinen M. & Vaattovaara, M. (1999). Pääkaupungin kehityssuunta on kääntynyt. *Yhteiskuntapolitiikka*. 64, 324–351.

Lankinen, M. (2006). Sosiaalisen vuokra-asumisen asema kaupunkikentässä. Helsingin kaupungin tietokeskus. *Tutkimuksia 2006/7*. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.

Maahanmuuttajien asuminen -työryhmän loppuraportti (2003). Turun kaupungin kotiuttamisohjelma. Turun kaupunki. Julkaisu nro 3/ 2003. <http://turku2011.fi/public/download.aspx?ID=8969&GUID=%7BDE92E201-B18F-4390-A1A0-3E38EA72AAC5%7D>. (haettu 23.2.2009).

Munter, A. (2005). Pääkaupunkiseudun maahanmuuttajat tilastoissa Teoksessa T. Joroinen (toim.): *Maahanmuuttajien elinolot pääkaupunkiseudulla*. (s. 11-23). Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.

Musterd, S., Anderson, R. Gaster, G. & Kauppinen, T. M. (2008). Are immigrants' earnings influenced by the characteristics of their neighbours? *Environment and Planning*, 40, 785 - 805.

- Nenonen, T. (2003). Ulkomaalaisena pääkaupunkiseudulla. Pääkaupunkiseudun julkaisusarja B2003: 14 http://www.ytv.fi/NR/rdonlyres/9A3C1006-29A7-4C82-8241-F9A8A6963A8B/0/2003_14_ulkomaalaiset.pdf. (haettu 23.2.2009).
- Paananen S (2003). Asuminen. Teoksessa S. Paananen. Maahanmuuttajan elinolot. Elinolot 2003: 3. Helsinki: Tilastokeskus
- Paaso, J. & Kokko, K. (2004). Maahanmuuttajien asuminen - lähiöuudistuksen uusin haaste. Siirtolaisuus - Migration, 2, 23-30.
- Pehkonen, A. (2006). Maahanmuuttajan kotikunta. Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimusjulkaisu nro 52. Vammala: Vammalan kirjapaino OY.
- Pikarainen & Wilkman (2008). Pakolaisten asuminen ja palvelut. Web Reports 36. Siirtolainstituutti 2008. <http://www.migrationinstitute.fi/pdf/webreports36.pdf>. (haettu 23.2.2009).
- Rastas, M. (2002). Maahanmuuttajien asunnottomuus Helsingissä. Suomen Ympäristö 582. Helsinki: Ympäristöministeriö.
- Riihelä, J. (2005). Maahanmuuttajien elinolot pääkaupunkiseudun kunnissa. Teoksessa T. Joroinen (toim.): Maahanmuuttajien elinolot pääkaupunkiseudulla. (s. 117–156). Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Semyonov, M., Glikman, A., & Krysan, M. (2007). Europeans' Preference for Ethnic Residential Homogeneity: Cross-National Analysis of response to Neighborhood Ethnic Composition. Social Problems, 54, 434–453
- Semyonov, M. & Glikman, A. (2008). Ethnic Residential Segregation, Social Contacts, and Anti-Minority Attitudes in European Societies. European Sociological review. doi:10.1093/esr/jcn075. <http://esr.oxfordjournals.org/cgi/reprint/jcn075v1>. (haettu 23.3.2009).
- Tikkanen, T. (2008). Helsingin ulkomaalaisväestö vuonna 2008. Helsingin kaupungin tietokeskus. Tilastoja 33/2008. http://www.hel.fi/wps/wcm/connect/46740d004a525997bf67ffc230444d78/Helsingin+ulkomaalaisv%C3%A4est%C3%B6+vuonna+2008+08_11_03_Tilasto_33_Tikkanen.pdf?MOD=AJPERES. (haettu 6.2.2009).
- Työhallinnon julkaisu 316 (2002). Selonteko kotouttamislain toimeenpanosta. – projekti. Loppuraportti. Työministeriö 2002 http://www.mol.fi/mol/fi/99_pdf/fi/06_tyoministerio/06_julkaisu/07_julkaisu/thj316.pdf. (haettu 23.2.2009).
- Vilkama, K. (2006). Asuntopolitiikka ja vieraskielisen väestön alueellinen keskittyminen helsingissä vuosina 1992-2005. Helsingin yliopisto, Maantieteenlaitos, Pro-Gradu tutkielma. <http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/mat/maant/pg/vilkama/asuntopo.pdf>. (haettu 23.3.2009).
- Virtanen, H., Vilkama, K. (2008). Somali- ja venäläistaustaisen asumistoiveet pääkaupunkiseudulla. Suurperheiden arki suomalaisissa lähiöissä. Teoksessa T. Martikainen, T. Sakaranaho & M. Juntunen (toim.): Islam Suomessa: Muslimit arjessa, mediassa ja yhteiskunnassa. (s. 132–156). Helsinki: SKS, Tietolipas 223.
- Virtanen H (2007). Somali- ja venäläistaustaisen asumistoiveet pääkaupunkiseudulla. Yhteiskuntapolitiikka 73, 540-651.
- Virtanen H (2005). Monietnistyvät lähiöt - etnisen segregaaation syitä ja seurauksia Suomessa. Tampereen yliopisto, kauppa- ja hallintotieteiden tiedekunta, Pro gradu tutkielma. <http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu00574.pdf>. (haettu 23.3.2009).
- Valtioneuvoston selonteko kotouttamislain toimeenpanosta (2002). VNS5/ 2002 http://www.mol.fi/mol/fi/99_pdf/fi/06_tyoministerio/06_julkaisu/07_julkaisu/thj317_fi.pdf. (haettu 23.2.2009).
- Valtioneuvoston selonteko kotouttamislain toimeenpanosta. (2008). /www.intermin.fi/ intermin/images.nsf/files/75b8e2d283fdb4acc22574d600432065/\$file/kotouttamislakiselonteko_021008.pdf. (haettu 23.2.2009)
- YTV (2009). Asumisen tilastoja. Asuntokanta hallintamuodottain 31.12.2007. http://www.ytv.fi/FIN/seutu_ymparistotietoja/asuminen_tyo/asuminen_tilastoja/etusivu.htm. (haettu 6.2.2009)

Asenteet, syrjintä, media

- Ahmad, A. (2002). Yhteisten työmarkkinoiden erottelemia? Maahanmuuttajien työllistymismahdollisuudet suomalaisilla työmarkkinoilla. *Sociologia*, 39(3), 227-241.
- Creutz-Kämppe, K. (2008). Islam ruotsinkielisissä sanomalehdissä. Teoksessa T. Martikainen, T. Sakaranaho & M. Juntunen (toim.). *Islam Suomessa. Muslimit arjessa, mediassa ja yhteiskunnassa*. Tietolipas 223. Porvoo: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Ekholm, E., Salokangas, M. (2008). *Puhumalla paras. Ratkaisuja arjen etnisiin konflikteihin*. Helsinki: Sisäasiainministeriö.
- Hilden-Paajanen, T. (2004). *Pahojen poikien piiri. Joensuun skinien epäilty rikollisuus 1995-1998*. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Honkasalo, V. (2003). Voiko jäsenyyttä valita? Nuorten maahanmuuttajien tulkintoja suomalaisuudesta ja rasismista. Teoksessa P. Harinen (toim.) *Kamppailuja jäsenyyksistä. Etnisyys, kulttuuri ja kansalaisuus nuorten arjessa*. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 38. Helsinki: Nuorisotutkimusseura.
- Honkatukia, P. (2005). *Väkivalta maahanmuuttajien kokemana ja kertomana*. Teoksessa S. Paananen (toim.) *Maahanmuuttajien elämää Suomessa*. Helsinki: Tilastokeskus.
- Horsti, K. (2002). *Maahanmuuttojournalismi – välivaihe monikulttuuriseen journalismiin*. Teoksessa P. Raittila (toim.) *Etnisyys ja rasismi journalismissa. Mediakriittinen julkaisusarja 6*. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Horsti, K. (2005). *Vierauden rajat. Monikulttuurisuus ja turvapaikanhakijat journalismissa*. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Jaakkola, M. (1989). *Suomalaisten suhtautuminen ulkomaalaisiin ja ulkomaalaispolitiikkaan*. Siirtolaisuustutkimuksia 21. Helsinki: Työvoimaministeriö.
- Jaakkola, M. (1991). *Suomen ulkomaalaiset. Perhe, työ ja toimeentulo*. Työpoliittinen tutkimus 15. Helsinki: Työministeriö.
- Jaakkola, M. (1995). *Suomalaisten kiristyvät ulkomaalaisasenteet*. Työpoliittinen tutkimus 101. Helsinki: Työministeriö.
- Jaakkola, M. (1997). *Rasistinen väkivalta ja "ulkomaalaisasenteet" pohjoismaissa*. Teoksessa T. Dahlgren, J. Kortteinen, K.J. Lång, M. Pietikäinen & M. Scheinin (toim.) *Vähemmistöt ja niiden syrjintä Suomessa*. Ihmisoikeusliiton julkaisusarja n:o 4. Helsinki: Yliopistopaino.
- Jaakkola, M. (1999). *Maahanmuutto ja etniset asenteet. Suomalaisten suhtautuminen maahanmuuttajiin 1987-1999*. Työpoliittinen tutkimus 215. Helsinki: Työministeriö.
- Jaakkola, M. (2005). *Suomalaisten suhtautuminen maahanmuuttajiin vuosina 1987-2003*. Työpoliittinen tutkimus 286. Helsinki: Työministeriö.
- Jaakkola, M. (2006). *Suomalaisten suhtautuminen ulkomaiseen työvoimaan ja pakolaisiin*. *Kuntoutus*, 29(1), 5-21.
- Jaakkola, M. (2008). *Suomalaisten suhtautuminen ulkomaiseen työvoimaan vuonna 2007*. *Kuntoutus*, 31(1), 21-38.
- Jaakkola M. (2009). *Maahanmuuttajat suomalaisten näkökulmasta. Asennemuutokset 1987–2007*. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus, Tutkimuksia 2009/1.
- Jasinskaja-Lahti, I., Liebkind, K. & Vesala, T. (2002). *Rasismi ja syrjintä Suomessa. Maahanmuuttajien kokemuksia*. Helsinki: Gaudeamus.
- Joronen, M. (2008). *Poliisin tietoon tullut rasistinen rikollisuus Suomessa 2007*. Tampere: Poliisiammattikorkeakoulu.

- Juuti, P. (2005). Monikulttuurisuus voimavaraksi. Valtaväestö ja maahanmuuttajat työyhteisössä Monikulttuurisuus voimavarana työyhteisössä ETMO –hankkeen tutkimusraportti Kiljavan opisto ja JTO –tutkimuksia sarja.
- Kerkkänen, H. (2008). KOTILO- asumisneuvonta sekä konfliktien ehkäisy- ja sovittelutyö maahanmuuttajavaltaisissa taloissa 2006-2008. Ulkoisen arvioinnin raportti.
- Keskisalo, A. M. (2001). ”Puhu homo suomee!” Suomalais- ja maahanmuuttajalapset kansainvälisessä luokassa. Teoksessa V. Puuronen (toim.) Valkoisen vallan lähettiläät. Rasismin arki ja arjen rasismi. Tampere: Vastapaino.
- Kyntäjä, E. (2005). Venäläisten ja virolaisten leimautumiskokemuksia. Teoksessa S. Paananen (toim.) Maahanmuuttajien elämää Suomessa. Helsinki: Tilastokeskus.
- Lehtinen, I. (2005). Maahanmuuttajat toimittajina. Basaarin maahanmuuttajien haastattelututkimus työllistymisestä, omien ohjelmien rakentamisesta ja valtamediasta. Journalistiikan pro gradu. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Viestintätieteiden laitos.
- Lepola, O. (2002). Ulkomaalaisesta suomenmaalaiseksi: monikulttuurisuus, kansalaisuus ja suomalaisuus 1990-luvun maahanmuuttoliittisessä keskustelussa. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Liebkind, K., Mannila, S., Jasinskaja-Lahti, I., Jaakkola, M., Kyntäjä, E. & Reuter, A. (2004). Venäläinen, virolainen, suomalainen. Kolmen maahanmuuttajaryhmän kotoutuminen Suomeen. Helsinki: Gaudeamus.
- Liebkind, K. & McAlister, A. L. (1999). Extended contact through peer modelling to promote tolerance in Finland. *European Journal of Social Psychology*, 29(5), 765-780.
- Maasilta, M., Rahkonen, J. & Raittila, P. (2008). Islam suomalaisissa joukkoviestimissä. *Julkaisuja, sarja A 103*. Tampere: Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos.
- Maasilta, M., Simola, A. & af Heurlin, H. (2008). Maahanmuuttaja mediakäyttäjänä. *Julkaisuja A 107/2008*. Tampere: Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos.
- Paananen, S. (toim.) (2005). Maahanmuuttajien elämää Suomessa. Helsinki: Tilastokeskus
- Pekkinen, A. M. (2002). Viesti valkoisesta vallasta välittyy verkossa. Teoksessa P. Raittila (toim.) Etnisyys ja rasismi journalismissa. *Mediakriittinen julkaisusarja 6*. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Pekkinen, A. M. (2005). Vierasviha verkossa –internetin rasismiaineistojen jatkoseuranta. Teoksessa P. Raittila (toim.) Etnisyyttä, rasismia ja dialogia sanomalehdissä ja internetissä. *Julkaisuja C 39/2005*. Tampere: Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos.
- Perho, S. (2000). Skineyden äärellä. Tutkimus skinhead-alakulttuurista kiinnostuneista joensuulaisnuorista. *Karjalan tutkimuslaitoksen julkaisuja n:o 128*. Joensuu: Joensuun yliopisto.
- Perhoniemi, R. & Jasinskaja-Lahti, I. (2006). Maahanmuuttajien kotoutuminen pääkaupunkiseudulle. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Pitkänen, P. (2006). Etninen ja kulttuurinen monimuotoisuus viranomaisyhteistyössä. Helsinki: Edita.
- Pitkänen, P. & Kouki, S. (1999). Vieraiden kulttuurien kohtaaminen viranomaisyhteistyössä. Helsinki: Edita.
- Puuronen, V. (toim.) (2001). Valkoisen vallan lähettiläät. Rasismin arki ja arjen rasismi. Tampere: Vastapaino.
- Raittila, P. (2000). Toiseuden tuottamisesta etnisyyttä koskevissa sanomalehtikirjoituksissa: pohdintoja sisällön erittelyn mahdollisuuksista ja rajoista. *Tiedotustutkimus*, 4, 88-95.
- Raittila, P. (2002a). Etniset aiheet, vähemmistöt ja niiden suhteet suomalaisessa journalismissa vuonna 2000. Tampere: Tampere University Press.
- Raittila, P. (toim.) (2002b). Etnisyys ja rasismi journalismissa. *Mediakriittinen julkaisusarja 6*. Tampere: Tampereen yliopisto.

- Raittila, P. (2005). Auttaako uutisen dialogisuus toiseuden poistamisessa? Teoksessa P. Raittila (toim.) Etnisyyttä, rasismia ja dialogia sanomalehdissä ja internetissä. Julkaisuja C 39/2005. Tampere: Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos.
- Raittila, P. (2007). Etnisyyttä koskevien tekstien tulkintaa kouluissa ja keskusteluryhmissä. Teoksessa P. Raittila (toim.) Keskusteluja etnisyydestä mediassa. Suomalaisen, maahanmuuttajien ja tutkijoiden tulkintoja. Julkaisuja A 102/2007. Tampere: Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos.
- Raittila, P. & Kutilainen, T. (2000). Rasismi ja etnisyys Suomen sanomalehdissä syksyllä 1999. Julkaisuja C 31. Tampere: Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos.
- Raittila, P. & Maasilta, M. (2008). Silmäyksiä islamin esittämisen suomalaisessa journalismissa. Teoksessa T. Martikainen, T. Sakaranaho & M. Juntunen (toim.) Islam Suomessa. Muslimit arjessa, mediassa ja yhteiskunnassa. Tietolipas 223. Porvoo: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Raittila, P. & Vehmas, S. (2005). Etnisyys ja rasismi sanomalehdissä 1999-2004. Teoksessa P. Raittila (toim.) Etnisyyttä, rasismia ja dialogia sanomalehdissä ja internetissä. Julkaisuja C 39/2005. Tampere: Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos.
- Rastas, A. (2005). Rasismi. Teoksessa A. Rastas, L. Huttunen & O. Löytty (toim.) Suomalainen vieraskirja. Kuinka käsitellä monikulttuurisuutta. Tampere: Vastapaino.
- Rastas, A. (2007). Rasismi lasten ja nuorten arjessa. Transnationaalit juuret ja monikulttuuristuva Suomi. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 78. Tampere: Tampere University Press.
- Rummakko, S. (2002). Inkeriläisten paluumuuttajien syrjäytyminen television ajankohtaisohjelmissä. Teoksessa P. Raittila (toim.) Etnisyys ja rasismi journalismissa. Mediakriittinen julkaisusarja 6. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Salo, M. (2005). Suomi suomalaisille. Argumentit maahanmuuttoa vastaan Suomessa 1990-2003. Web Reports No. 6. Turku: Siirtolaisuusinstituutti.
- Salo, M. (2005). Suomi suomalaisille. Maahanmuuttajavastaisia argumentteja. Teoksessa K. Lindgren (toim.) Ajankohta 2005 – poliittisen historian vuosikirja. Helsinki: Helsingin yliopisto, yhteiskuntahistorian laitos.
- Simola, A. (2008). Tervetullut työvoimaksi. Työperäinen maahanmuutto mediassa. Julkaisuja A 109/2008. Tampere: Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos.
- Soilamo, A. (2006). Maahanmuuttajaoppilaan osallisuus koulukiusaamisessa. Turku: Turun yliopiston kirjasto.
- Suurpää, L. (2002). Erilaisuuden hierarkiat. Suomalaisia käsityksiä maahanmuuttajista, suvaitsevaisuudesta ja rasismista. Nuorisotutkimusseura/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 28. Helsinki: Nuorisotutkimusseura.
- Söderling, I. (1997). Maahanmuuttoasenteet ja elämänhallinta. Väestöntutkimuslaitoksen tutkimussarja D30/1997. Helsinki: Väestöliitto.
- Söderqvist, M. (2004). Työnantajien näkemyksiä ulkomaalaisista työpaikoilla. Teoksessa T. Martikainen (toim.) Ylirajainen kulttuuri. Etnisyys Suomessa 2000-luvulla. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Vehmas, S. (2005). Rasismi ja etnisyys sanomalehdissä keväällä 2004. Teoksessa P. Raittila (toim.) Etnisyyttä, rasismia ja dialogia sanomalehdissä ja internetissä. Julkaisuja C 39/2005. Tampere: Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos.

Terveys

- Akar, S. & Tiilikainen, M. (2004). Katsaus islamilaiseen maailmaan:naiset, perhe ja seksuaaliterveys. Väestötietosarja 13. Väestöliitto, Helsinki.
- BMA. (2002). Asylum seekers: meeting their healthcare needs. British Medical Association. London: Board of Science and Education.
- Clarke, K. (ed.) (2003). Welfare Research into marginal Communities in Finland: Insider Perspective in Health and Social Care. University of Tampere. Department of Social Policy and Social Work.
- Clarke, K. (toim.) (2005). The Problematics of Well-being: Experiences and Expectations of Migrants and New Finns in the Finnish Welfare State. Department of Social Policy and Social Work, Research Reports Series A, No. 9.
- Degni, F. (2004). The social and cultural determinants of the use of contraception among married Somali women living in Finland. *Tutkimuksia* 148. Stakes, Helsinki.
- Degni, F., Koivusilta, L., & Ojanlatva, A. (2006). Attitudes towards and perceptions about contraceptive use among married refugee women of Somali descent living in Finland. *The European Journal of Contraception and Reproductive Health Care*, 11, 190-196.
- Degni, F., Mazengo, C., Vaskilampi, T. & Essen, B. (2008). Religious beliefs prevailing among Somali men living in Finland regarding the use of the condom by men and that of other forms of contraception by women. *European Journal Contraception & Reproductive Health Care*.13(3), 298–303.
- Ekhholm, M. (1999). "Oletan heidän olevan muslimeja": miten terveydenhoitaja kohtaa somaliperheen äitiys- ja lastenneuvolassa. Espoon - Vantaan ammattikorkeakoulun julkaisusarja A. Lisensiaatintyö, Tampereen yliopisto, Kasvatustieteen laitos, Tampere.
- Eronen, A., Londén, P., Perälähti, A., Siltaniemi, A. & Särkelä, R. (2006). Sosiaalibarometri 2006: hyvinvointipalvelujen tuottajien ajankohtainen tilanne ja näkemys kansalaisten hyvinvoinnista. (2006). Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry. Helsinki
- Eronen, A., Londén, P., Perälähti, A., Siltaniemi, A. & Särkelä, R. (2007). Sosiaalibarometri 2007: Ajankohtainen arvio kansalaisten hyvinvoinnista, palveluista ja palvelujärjestelmän muutoksesta. Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry. Helsinki
- Eronen, A., Londén, P., Perälähti, A., Siltaniemi, A. & Särkelä, R. (2008). Sosiaalibarometri 2008: Ajankohtainen arvio kansalaisten hyvinvoinnista, palveluista ja palvelujärjestelmän muutoksesta. Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry. Helsinki.
- Födelselandets betydelse- En rapport om hälsan hos olika invandrargrupper i Sverige. (2004). Statens Folkhälsoinstitut 1.
- FOU (2008). Migration och psykisk ohälsa. Malmö Högskolan, Forsknings och Utredningsrapport 3.
- Ghent, A. (2008). Overcoming migrants' barriers to health. *Bulletin of the WHO*, 86 (8), 583–584.
- Gissler, M., Malin, M., Matveinen, P., Sarvimäki, M. & Kangasharju, A. (2006). Maahanmuuttajat ja julkiset palvelut. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tutkimusraportti 296. Työministeriö, Helsinki.
- Hassinen-Ali-Azzani, T. (2002). Terveys ja lapset ovat Jumalan lahjoja. Etnografia somalialaisten terveyskäytöksistä ja perhe-elämän hoitokäytännöistä suomalaiseseen kulttuuriin siirtymävaiheessa. Kuopion yliopisto, Kuopion yliopiston julkaisuja E. Yhteiskuntatieteet 95. Kuopio.
- Hirstiö-Snellman, P. & Mäkelä, M. (1998). Maahanmuuttajat sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen tutkimusraportti 296. Työministeriö, Helsinki.
- Integrert, men diskriminert (2008). IMDI- rapport 9. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. Oslo.
- Jaakkola, E. (2003). Vanhuus vieraalla maalla: ikääntyvät maahanmuuttajat – projekti vuonna 2002. Itäajan vanhustyöhön. Vanhustyön keskusliiton raportti no 1, Vanhustyön keskusliitto, Helsinki.

- Jasinskaja-Lahti, I., Liebkind, K. & Vesala, T. (2002). Rasismi ja syrjintä Suomessa: maahanmuuttajien kokemuksia. Helsinki: Gaudeamus.
- Jasinskaja-Lahti, I. & Liebkind, K. (2007). A structural model of acculturation and well-being among immigrants from the former USSR in Finland. *European Psychologist* 12(2), 80-92.
- Koehn P. H. (2006). Health-care outcomes in ethnoculturally discordant medical encounters: the role of physician transnational competence in consultations with asylum seekers. *Journal of Immigrant and Minority Health*, 2, 137-47.
- Koehn, P. & Tiilikainen, M. (2007). Migration and transnational health care: connecting Finland and Somaliland. *Siirtolaisuus*, 34, 1, 2-9.
- Liebkind, K., Jasinskaja-Lahti, I. & Solheim, E. (2004). Cultural identity, perceived discrimination, and parental support as determinants of immigrants school adjustments: Vietnamese youth in Finland. *Journal of adolescent research*, 19 (6), 635–656.
- Lindeborg, H. (2008). Ikääntyneet maahanmuuttajat Suomessa. Teoksessa A. Nylund (toim.) Monikulttuurista hyvinvointia vanhustyöhön (s. 24–31). Turku: Turun ammattikorkeakoulun raportteja 69.
- Malin, M. (2003). Maahanmuuttajien terveys ja terveydenhuolto. Teoksessa Luoto (toim.). Sukupuoli ja terveys. Helsinki: Vastapaino.
- Malin, M. & Gissler, M. (2008). The induced abortions among ethnic minority women in Finland. *NJEM*.
- Malin, M. & Gissler, M. (tulossa). Maternal care and birth outcomes among ethnic minority women in Finland. *BMC Public Health*, hyväksytty julkaistavaksi.
- Mannila, S. (2008). Maahanmuuttajan terveys. *Lääkärilehti* 63 (32), 2509–2513.
- Mustonen, H. & Simpura, J. (2005). Maahanmuuttajien hillityt juomatavat. Kirjassa S. Paananen (toim.) Maahanmuuttajien elämää Suomessa. Tilastokeskus, Helsinki.
- Myrén, K. (1999). Pois paitsiosta: maahanmuuttajien liikuntaharrastukset ja vapaa-ajan vietto Suomessa. LIKES-tutkimuskeskus, Liikunnan ja kansanterveyden julkaisu 122, Jyväskylä
- Mölsä, M., & Tiilikainen, M. (2007). Potilaana somali: Auttaako kulttuurinen tieto lääkärin työssä? *Duodecim*, 123 (4), 451–457.
- Mölsä, M. & Tiilikainen, M. (2008). Somalialaisten maahanmuuttajien ikääntymisen ja sairastamisen kokemuksia Suomessa. *Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti*, 45, 1.
- Nazroo, J. Y. (1997). The health of Britain's ethnic minorities. Findings from a national survey. Policy Studies Institute: London.
- Nazroo, J. Y. (2003). The Structuring of Ethnic Inequalities in Health: Economic Position, Racial Discrimination and Racism. *American Journal of Public Health* 93 (2): 277.
- Nylund, A., Sainio, E., Taipale, M. & Tenho, A. (2008). Selvitys maahanmuuttajien tilanteesta ja palvelutarpeista. Teoksessa A. Nylund. Monikulttuurista hyvinvointia vanhustyöhön(s. 32–36). Turku: Turun ammattikorkeakoulun raportteja 69.
- Olika villkor-olika hälsa. En studie bland invandrare från Chile, Polen, Iran och Turkiet. (2000). *Socialstyrelsen* 3.
- Oroza, V. (2007). Maahanmuuttaja yleislääkärin vastaanotolla. *Duodecim*, 123(4), 441–447.
- Partanen, R. (2002). Maahanmuuttajien ravitsemusneuvonta: tietoa maahanmuuttajien ravitsemusneuvonnasta ja ruokakulttuureista. Ravitsemusterapeuttinen yhdistys Dieettimedia, Helsinki.
- Pirinen, I. (2008). Turvapaikanhakijoiden terveydentila. Tutkimus Tampereen kaupungin ulkomaalaistoimiston terveydenhuoltoyksikössä. Tampereen yliopisto, Lääketieteellinen tiedekunta, Acta Universitatis Tamperensis 1289, Tampere. <http://acta.uta.fi>.

- Pohjanpää, K. (2003). Maahanmuuttajien terveys. Kirjassa K. Pohjanpää, S. Paananen & M. Nieminen. (toim) Maahanmuuttajien elinolot: Venäläisten, virolaisten, somalialaisten ja vietnamilaisten elämää Suomessa 2002. Tilastokeskus, Helsinki 2003.
- Pohjanpää, K. (2003). Syrjintä. Teoksessa K. Pohjanpää, S. Paananen & M. Nieminen (toim.) Maahanmuuttajien elinolot: Venäläisten, virolaisten, somalialaisten ja vietnamilaisten elämää Suomessa 2002. Tilastokeskus, Helsinki.
- Rostila, M. (2008). Healthy bridges – Studies of social capital, welfare, and health Centrum för forskning om ojämlikhet i hälsa, CHESS, Stockholms universitet och Karolinska Institutet.
- Sainio, E. (2008). Ikääntyvien maahanmuuttajien tilanne- ja palvelutarveselvitys Helsingissä. Turun ammattikorkeakoulu. Täydennyskoulutus- ja palvelukeskus. Diak Etelä Helsinki.
- Samassa veneessä: miehet maahanmuuttajina. (2003). Tasa-arvoasiain neuvottelukunta, TANE-monisteita 4, Helsinki.
- Serkkola, A. & Allawerdi, H. (1998). Islamin jälkiä terveydenhuollossa. Teoksessa R. Tuominen (toim.) Kulttuurien kohtaaminen terveydenhuollossa. Juva: WSOY.
- Socialstyrelsen (2000). Olika villkor – olika hälsa. www.socialstyrelsen.se/Publicerat/2000/3260/2000-3-3+sammanfattning.htm. (haettu 26.2.2009).
- Solé-Auró, A. & Grimmins, E.M. (2008). Health of Immigrants in European Countries. Working Papers 2008/09, 23.
- Taavela, R. (1999). Maahanmuuttajien palvelujen laatu Suomen perus-terveydenhuollossa. Kuopion yliopiston julkaisuja E. Yhteiskuntatieteet 72. Kuopion yliopisto, Kuopio
- Takala, S. (2004). Omassa kodissa – omilla mausteilla. Selvitys ikääntyvien maahanmuuttajien hoidon ja palvelujen kohtaamisesta Tampereen Hervannassa. Osa I. Vanhustyön Keskusliiton raportti nro 1/2004.
- The Quality of Social and Health Care Services from the Minority Ethnic Older Persons: Perspective in Finland. (1.5. 2007). https://groups.stakes.fi/NR/rdonlyres/EA3A8C-44C4-46E3-9294-EBDC6FF31756/0/Summary_ethnic.pdf
- Tiilikainen, M. (1999). Äidin huolet, arjen kivut: kärsimys, oireet ja strategiat Suomessa asuvien somalialaisten arjessa. Helsinki: Helsingin yliopisto.
- Tiilikainen, M. (2000). Aspects of suffering and religious healing among Somali refugees. Teoksessa Traditions of belief in everyday life. Åbo Akademi, Religionsvetenskapliga skrifter. 0780 - 1270; nr 51, Åbo.
- Tiilikainen, M. (2001). Suffering and symptoms: aspects of everyday life of Somali refugee women. Teoksessa Variations on the theme of Somaliness, 309–317.
- Tiilikainen M. (toim.) 2004. Tyttöjen ja naisten ympärileikkaus Suomessa: asiantuntijaryhmän suositukset sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle. Helsinki: Ihmisoikeusliitto.
- Työministeriö (2005). Kala kuivalla maalla. Kotoutuminen maahanmuuttajan näkökulmasta. Etnisten suhteiden neuvottelukunta. Työhallinnon julkaisu 2005. Työministeriö, Helsinki.
- Tiilikainen, M. (2008). Somalialaiset maahanmuuttajat ja ylijäräinen hoito. Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti 45,74–88.
- Ulkomaalaiset ja siirtolaisuus 2006. Tilastokeskus 2007. Helsinki: Multiprint Oy.
- Valtonen, K. (2002). The ethnic neighbourhood. A locus of empowerment for elderly immigrants. International Social Work, 45, 315 - 323.
- Vuorio, J-P. (toim.). (2001). Maahanmuuttajat ja monikulttuurisuus sosiaalipalveluissa. Helsingin kaupungin sosiaalivirasto. Selvityksiä 2001:12. Helsinki:Helsingin kaupungin sosiaalivirasto.

Wahlbeck, K., Manderbacka, K., Vuorenkoski, L., Kuusio, H., Luoma, M-L. & Widström, E. (2008). Quality and equality of access to healthcare services. HealthQUEST country report for Finland Helsinki : Stakes, 2008 http://www.stakes.fi/FI/Julkaisut/verkkojulkaisut/raportteja08/VR1_2008.htm

Warnes, A.M., & Williams, A. (2006). Older Migrants in Europe: A New Focus for Migrant Studies. *Journal of Ethnic and Migrant Studies*, 32(8), 1257-1281.

Wiking E, Johansson S-E, Sundquist J. (2004). Ethnicity, acculturation and self reported health. A population based study among immigrants from Poland, Turkey and Iran in Sweden. *Journal of Epidemiology and Community Health*.

Mielenterveys

BMA. (2002). Asylum seekers: meeting their healthcare needs. British Medical Association, Board of Science and Education, London.

Cantor-Graae, E. & Selten, J. P. (2005). Schizophrenia and migration: a meta-analysis and review. *American Journal of Psychiatry* 162: 12-24.

Dalgard, O. S. & Thapa, S. B. (2007). Immigration, social integration and mental health in Norway, with focus on gender differences. *Clinical Practice and Epidemiology in Mental Health*, 3, 24.

Daud, A., Skoglund, E. & Rydenius, P. A. (2005). Children in families of torture victims: transgenerational transmission of parents' traumatic experiences to their children. *International Journal of Social Welfare* 14, 23-32.

Derluyn, I., Broekaert, E. & Schuyten, G. (2008). Emotional and behavioural problems in migrant adolescents in Belgium. *Eur Child Adolesc Psychiatry*, 17, 54-62.

Diarra, H., Tuominen, R. & Föhr, J. (1998). Ulkomaalaisten mielenterveysongelmat. Kirjassa R. Tuominen (toim.) Kulttuurien kohtaaminen terveydenhuollossa. Juva: WSOY.

Foss, G., Chantal, A. & Hendrickson, S. (2004). Maternal Depression and Anxiety and Infant Development: A comparison of Foreign – Born and Native-Born Mothers. *Public Health Nursing*, 21 (3), 237-246.

FOU (2008). Forsknings och Utredningsrapport 3. Migration och psykisk ohälsa. Malmö Högskolan.

Haarakangas, T., Ollus, N. & Toikka, S. (2000). Väkivaltaa kokeneet maahanmuuttajanaiset haaste turvakotipalveluille Suomessa. *Tasa-arvojulkaisuja 2000:3*. Sosiaali- ja terveysministeriö, Helsinki.

Halla, T. (2007). Psykkisesti sairastunut maahanmuuttaja. *Duodecim*, 4, 469–475.

Hauff, E. & Thapa, S. (2006). The Mental Health of immigrants in Oslo; recent findings from the Oslo health study. 28th Nordic Congress of Psychiatry 16.-19.8.2006, Tampere. Book of Abstracts, s. 38.

Huttunen, L.(2002). ”Pahan karttalehtiä: maahanmuuttajat ja pahan kokemuksen paikat”. Teoksessa M. Laitinen & J. Hurtig (toim.) Pahan kosketus: ihmisyden ja auttamistyön varjojen jäljillä. Jyväskylä: PK-kustannus.

Integrert, men diskriminert. (2008). IMDI- rapport 9. Oslo: Integrerings- og mangfoldsdirektoratet.

Jasinskaja-Lahti, I. & Liebkind, K. (1997). Maahanmuuttajien sopeutuminen pääkaupunkiseudulla: sosiaalipsykologinen näkökulma. Helsingin kaupungin tietokeskus, Helsinki.

Jasinskaja-Lahti, I., Liebkind, K. & Vesala, T. (2002) Rasismi ja syrjintä Suomessa: maahanmuuttajien kokemuksia. Helsinki: Gaudeamus.

Jasinskaja-Lahti, I. & Liebkind, K. (2005). Kansainvälistyykö Suomi? : venäjän- ja vironkielisten maahanmuuttajien kokemuksia uudesta kotimaastaan. Teoksessa A-M. Pirttilä-Backman, M. Ahokas, L. Myyry & S. Lähteenoja (toim.) Arvot, moraalit ja yhteiskunta: sosiaalipsykologisia näkökulmia yhteiskunnan muutokseen. Hel-

sinki:Gaudeamus.

Jasinskaja-Lahti, I. & Liebkind, K. (2007). A structural model of acculturation and well-being among immigrants from the former USSR in Finland. *European Psychologist* 12, 2, 80-92.

Jasinskaja-Lahti, I., Liebkind, K., & Perhoniemi, R. (2007). Perceived ethnic discrimination at work and well-being immigrants in Finland: the moderating role of employment status and work-specific group-level control beliefs. *International Journal of Intercultural Relations*, 31(1), 223-242.

Karvinen, A.-M. & Sarvimäki, M. (2008). Maahanmuuttajien työllisyyden ja työttömyyden kustannusvaikutukset Helsingin kaupungille. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus. Keskustelualoitteita 456, Helsinki.

Koehn, P. H & Sainola-Rodriguez, K. (2005). Clinician/Patient Connections in Ethnoculturally Nonconcordant Encounters with Political-Asylum Seekers: A Comparison of Physicians and Nurses. *Journal of Transcultural Nursing*, 16(4), 298-311.

Kyntäjä, E. (2005). Venäläisten ja virolaisten leimautumiskokemuksia. Teoksessa S. Paananen (toim.) Maahanmuuttajien elämää Suomessa. Tilastokeskus, Helsinki.

Lehdonvirta, J. (2004). Maahanmuuttaja jää helposti ilman apua. *Mielenterveys*, 43(4), 19–21.

Lehtinen, V. (2008). Building Up Good Mental Health. Guideline based on existing knowledge. The Monitoring Positive Mental Health Environments Project. Stakes. Jyväskylä: Gummerus Printing.

Liebkind, K. (1989). Me ja muukalaiset: ryhmäraajat ihmisten suhteissa. Helsinki: Gaudeamus.

Liebkind, K. (toim.). (1994). Maahanmuuttajat: kulttuurien kohtaaminen Suomessa. Helsinki: Gaudeamus.

Liebkind, K. (toim.) (2000). Monikulttuurinen Suomi: etniset suhteet tutkimuksen valossa. Helsinki: Gaudeamus.

Liebkind, K. (2000). Acculturation and psychological well-being among immigrant adolescents in Finland: a comparative study of adolescents from different cultural backgrounds. *Journal of Adolescent Research*, 15(4) 446-469.

Liebkind, K. & Jasinskaja-Lahti, I. (2000). Syrjintäkokemusten vaikutus maahanmuuttajiin. Teoksessa K. Liebkind. Monikulttuurinen Suomi: etniset suhteet tutkimuksen valossa. Gaudeamus, Helsinki.

Liebkind, K., Mannila, & Jasinskaja-Lahti, I. (2004). Venäläinen, virolainen, suomalainen. Helsinki: Gaudeamus

Marjamaa, R (1995). Pakolaisten traumaattisten kokemusten kohtaaminen. Teoksessa I. Söderling, A-R. Aalto & J. Kivistö (toim.) Sosiaalityö ja maahanmuuttajat. Turun Opetussosiaalikeskuksen julkaisuja 6/1995. Turku: Painosalama Oy.

McColl, H. & Johnson, S. (2006). Characteristics and needs of asylum seekers and refugees in contact with London community mental health teams. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 41, 789-795.

Migration och psykisk ohälsa. (2008). Malmö Högskolan. Forskning och Utredningsrapport 3.

Nielssen, S. S., Norredam, M, Christiansen, K. L., Obel, C., Hilden, J. & Krasnik, A. (2008). Mental healths among children seeking asylum in Denmark – the effect of length of stay and number of relocations: a cross-sectional study. *BMC Public Health*, 8:293.

Nyborg, V.M., & Curry, J.F. (2003). The impact of perceived racism: Psychological symptoms among African American boys. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology* 32 (2), 258-266.

Oppedal, B. & Røysamb, E. (2007). Young Muslim Immigrants in Norway: An Epidemiological Study of Their Psychosocial Adaptation and Internalizing Problems. *Applied Development Science* 11, 112–125.

Pentikäinen, M. (2005). Loputon matka. Vietnamiläisten ja somalialaisten kertomuksia pakolaisuudesta. Työpoliittinen tutkimus 274, Työministeriö, Helsinki.

- Pirinen, I. (2008). Turvapaikanhakijoiden terveydentila. Tutkimus Tampereen kaupungin ulkomaalaistoimiston terveydenhuoltoyksikössä. Tampereen yliopisto, Lääketieteellinen tiedekunta, Acta Universitatis Tamperensis 1289, Tampere. <http://acta.uta.fi>.
- Pohjanpää, K. (2003). Syrjintä. Teoksessa K. Pohjanpää, S. Paananen & M. Nieminen (toim.) Maahanmuuttajien elinolot: Venäläisten, virolaisten, somalialaisten ja vietnamiläisten elämää Suomessa 2002. Tilastokeskus, Helsinki.
- Rauta, A. (2005). Selvitys maahanmuuttajien mielenterveyspalvelujen tarpeesta ja saatavuudesta. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä.
- Rastas, A. (2007). Rasismi lasten ja nuorten arjessa: transnationaalit juuret ja monikulttuuristuva Suomi. Nuorisotutkimusverkosto, Nuorisotutkimusseura 78. Tampere University Press, Tampere.
- Ruuskanen, H. (2007). Kidutetun kipu. Duodecim, 4, 486–492
- Sainola-Rodriguez, K. & Koehn, P. (2006). Turvapaikan hakijoiden ja pysyvästi Suomessa asuvien maahanmuuttajien mielenterveyteen liittyvien tarpeiden tunnistaminen. Sosiaalilääketieteen aikakauslehti 43, 47–59.
- Sainola-Rodriguez, K. (2007). Maahanmuuttajien ja hoitohenkilökunnan kohtaaminen mielenterveyspalveluissa – transnationaalinen taitoko? Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti, 44, 216–227.
- Salminen, S. (2008). Rasismi heikentää koko väestön mielenterveyttä. Psykologia, 43(1), 59.
- Sannemann, R-L. (2007). Äidinkieli on paras terapiakieli, Psykologi. 1, 14-15
- Sariola, S. (2008). Turvapaikanhakijoiden psykiatrinen hoiti pitäisi moninkertaistaa. Suomen Lääkärilehti 9, 813–816.
- Schubert, C. (2007). Monikulttuurisuus mielenterveytyössä. Helsinki: Edita
- Sourander, A. (2003). Refugee families during asylum seeking. Nordic Journal of Psychiatry. 57, 203 - 207.
- Sourander, A. (2007). Turvapaikkaa hakevien pakolaislasten ja – nuorten mielenterveys. Suomen Lääkärilehti/Duodecim
- Statens Folhälsoinstitutet (2004). Fodselandets betydelse. En rapport om hälsan hos olika invandrargrupper in Sverige. Bollnäs.
- Tiilikainen, M. (2004). Näkökulmia somalialaisnaisten mielenterveyteen. Suomen antropologi, 29 (3), 38–42.
- Tinhög, P., Hemmingsson, T. & Lundberg, I. (2007). To what extent may the association between immigrant status and mental illness be explained by economic factors? Social Psychiatry 42 (12), 990-996
- The world health report 2001 - Mental Health: New Understanding, New Hope. <http://www.who.int/whr/2001/en/index.html>
- Työministeriö (2005). Kala kuivalla maalla. Kotoutuminen maahanmuuttajan näkökulmasta. Etnisten suhteiden neuvottelukunta. Työhallinnon julkaisu 2005. Työministeriö, Helsinki.
- Victorian Health Promotion Foundation (2007). <http://www.vichealth.vic.gov.au/publications>. (haettu 26.2.2009).
- Wahlbeck, K., Manderbacka, K., Vuorenkoski, L., Kuusio, H., Luoma, M-L. & Widström, E. (2008). Quality and equality of access to healthcare services. HealthQUEST country report for Finland Helsinki : Stakes, 2008. http://www.stakes.fi/FI/Julkaisut/verkojulkaisut/raportteja08/VR1_2008.htm. (haettu 26.2.2009).
- Westman, J., Johansson, L. M. & Sundquist, K. (2006). Country of birth and hospital admission rates for mental disorders: a cohort study of 4.5 million men and women in Sweden. European Psychiatry, 21, 307–314.
- Wong, S., Yoo, G. & Stewart, A. (2007). An Empirical Evaluation of Social Support and Psychological Well-being in Older Chice and Korean Immigrants. Ethnicity and Health, 12(1), 43-67.
- Wright, R. (2006). Social Support and Health Outcomes in a Multicultural Urban Population. Social Work in Health Care, 43(4), 15-28.

Työvoima-, terveys- ja sosiaalipalvelut

Anis, M. (2005a). Monikulttuurisuus sosiaalityön haasteena. Teoksessa T. Kopomaa & T. Meltti (toim.) Kaupunkisosaalityötä paikantamassa. Helsinki: Yliopistopaino.

Anis, M. (2005b). Talking about culture in social work encounters. Immigrant families and child welfare in Finland. *European Journal of Social Work*, 8(1), 3-19.

Anis, M. (2006a). Lastensuojelun ammattilaisten tulkintoja maahanmuuttajasosiaalityöstä. *Janus*, 14(2), 109-126.

Anis, M. (2006b). Maahanmuuttajalapsen ja -nuoren lastensuojelun asiakkaina. Teoksessa H. Forsberg, A. Ritala-Koskinen & M. Törrönen (toim.) *Lapset ja sosiaalityö. Kohtaamisia, menetelmiä ja tiedon uudelleenarviointia*. Juva: PS-kustannus.

Anis, M. (2008). Sosiaalityö ja maahanmuuttajat. Lastensuojelun ammattilaisten ja asiakkaiden vuorovaikutus ja tulokset. Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja D 47/2008. Helsinki: Väestöliitto.

Arajärvi, P. (2009). Maahanmuuttajien työllistyminen ja kannustinloukut. Sisäasiainministeriön julkaisu 2/2009. Helsinki: Sisäasiainministeriö.

Brewis, K. (2005). Kulttuurien välinen viestintä viranomaiskontakteissa. Teoksessa P. Pitkänen (toim.) *Kulttuurien välinen työ*. Helsinki: Edita.

Clarke, K. (ed.) (2005). The problematics of well-being. Experiences and expectations of migrants and new Finns in the Finnish social and health care system. *Research Reports Series A, No. 9*. Tampere: Tampere University.

Etnisten suhteiden neuvottelukunta (2005). Kala kuivalla maalla. Kotoutuminen maahanmuuttajan näkökulmasta. Työhallinnon julkaisu 344. Helsinki: Työministeriö.

Forsander, A. & Alitolppa-Niitamo, A. (2000). Maahanmuuttajien työllistyminen ja työhallinto – keitä, miten ja minne. Työhallinnon julkaisu nro 242. Helsinki: Työministeriö.

Gissler, M., Malin, M., Matveinen, P., Sarvimäki, M. & Kangasharju, A. (2006). Maahanmuuttajat ja julkiset palvelut. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tutkimusraportti 296. Helsinki: Työministeriö.

Haghsereht, A. (2005). Iranian asylum seeker families in the Finnish health care system. In K. Clarke (ed.) *Welfare research into marginal communities in Finland. Insider Perspectives on health and social care*. Tampere: Tampere University.

Halla, T. (2007). Psykkisesti sairas maahanmuuttaja. *Duodecim*, 123, 469-475.

Hammar-Suutari, S. (2005). Kulttuurien väliset asiakaspalvelutilanteet viranomaistyössä. Teoksessa P. Pitkänen (toim.) *Kulttuurien välinen työ*. Helsinki: Edita.

Hammar-Suutari, S. (2006). Kulttuurien välinen viranomaistyö. Työn valmiuksien ja yhdenvertaisen asiakaspalvelun kehittäminen. Työpoliittinen tutkimus 300. Helsinki: Työministeriö.

Hirstiö-Snellman, P. & Mäkelä, M. (1998). Maahanmuuttajat sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakkaina. *Selvityksiä 1998: 12*. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.

Härkönen, T., Manelius, L., Turunen, H. & Peltola, U. (2005). Maahanmuuttajien kuntoutustutkimus. Teoksessa K. Härkönen & U. Peltola (toim.) *Maahanmuuttajien työllistymisen tukeminen ja kuntoutusluotsaus. Majakka-Beacon -hankkeen loppuraportti. Kuntoutussäätiön työselosteita 29/2005*. Helsinki: Kuntoutussäätiö.

Ikäläinen, S., Martiskainen, T. & Törrönen, M. (2003). Mangopuun juurelta kuusen katveeseen. Asiakkaana maahanmuuttajaperhe. Vantaa: Lastensuojelun keskusliitto.

- Jackson, J. S., Neighbors, H. W., Torres, M., Martin, L. A., Williams, D. R. & Baser, R. (2007). Use of mental health services and subjective satisfaction with treatment among Black Caribbean immigrants: results from the National Survey of American Life. *American Journal of Public Health*, 97, 60-67.
- Joronen, T. (2005). Maahanmuuttajien palvelut pääkaupunkiseudulla. Teoksessa T. Joronen (toim.) Maahanmuuttajien elinolot pääkaupunkiseudulla. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Koehn, P. H. (2006). Health-care Outcomes in Ethnoculturally Discordant Medical Encounters: The Role of Physician Transnational Competence in Consultations with Asylum Seekers. *Journal of Immigrant and Minority Health*, 8(2), 137-147.
- Koehn, P. H. & Sainola-Rodriguez, K. (2005). Clinician/Patient Connections in Ethnoculturally Nonconcordant Encounters with Political-Asylum Seekers: A Comparison of Physicians and Nurses. *Journal of Transcultural Nursing*, 16(4), 298-311.
- Koehn P. H. & Tiilikainen, M. (2007). Migration and Transnational Health Care: Connecting Finland and Somaliland. *Siirtolaisuus – Migration*, 34(1), 2-9.
- Lehdonvirta, J. & Peltola, U. (2005). Maahanmuuttajien kuntoutusluotsauksen palvelumalli. Teoksessa K. Härköpää & U. Peltola (toim.) Maahanmuuttajien työllistymisen tukeminen ja kuntoutusluotsaus. Majakka-Beacon -hankkeen loppuraportti. Kuntoutussäätiön työselosteita 29/2005. Helsinki: Kuntoutussäätiö.
- Malin, M. & Gissler, M. (2006). Maahanmuuttajien terveys- ja sosiaalipalvelujen saatavuus, laatu ja käyttö oikeudenmukaisuuden näkökulmasta. Teoksessa Riittävät palvelut jokaiselle. Näkökulmia yhdenvertaisuuteen sosiaali- ja terveydenhuollossa. Hyvinvointivaltion rajat –hanke. Helsinki: Stakes.
- Marjamaa, R. (1995). Pakolaisten traumaattisten kokemusten kohtaaminen. Teoksessa I. Söderling, A.R. Aalto & J. Kivistö (toim.) Sosiaalityö ja maahanmuuttajat. Turussa 8.-9.10.1994 pidetyn seminaarin ”Sosiaalityö ja kansainvälistyvä Suomi” loppuraportti. Turun opetus- ja sosiaalikeskuksen julkaisuja 6/1995. Turku: Turun opetus- ja sosiaalikeskus.
- Matinheikki-Kokko, K., Koivumäki, K. & Kuorti, K. (2003). Maahanmuuttajien uraohjauksen kehittäminen. Työpoliittinen tutkimus 253. Helsinki: Työministeriö.
- McCull, H. & Johnson, S. (2006). Characteristics and needs of asylum seekers and refugees in contact with London community mental health teams. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 41, 789-795.
- Mustonen, H. (2007). Living with temporary residence permit –experiences of Afghan, Iraqi and Somali asylum seekers.
- Mölsä, M. & Tiilikainen, M. (2007) Potilaana somali, Auttaako kulttuurinen tieto lääkärin työssä? *Duodecim* 4, 451-456.
- Mölsä, M. & Tiilikainen, M. (2008). Somalialaisten maahanmuuttajien ikääntymisen ja sairastamisen kokemuksia Suomessa. *Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti*, 45, 59-73.
- Oroza, V. (2007). Maahanmuuttaja yleislääkärin vastaanotolla. *Duodecim*, 123, 441-447.
- Paananen, S. (2005). Maahanmuuttajien integrointi: vaikea ja ristiriitainen hanke. Teoksessa S. Paananen (toim.) Maahanmuuttajien elämää Suomessa. Helsinki: Tilastokeskus.
- Peltola, U. & Metso, L. (2008). Maahanmuuttajien kuntoutumisen ja työllistymisen tukeminen Helsingissä. Kuntoutussäätiön tutkimuksia 79/2008. Helsinki: Kuntoutussäätiö.
- Pirinen, I. (2008). Turvapaikanhakijoiden terveydentila. Tutkimus Tampereen kaupungin ulkomaalaistoimiston terveydenhuoltoyksikössä. Tampere: Tampereen yliopisto, Lääketieteen laitos.
- Pohjanpää, K. (2003). Terveyspalvelujen käyttö. Teoksessa K. Pohjanpää, S. Paananen & M. Nieminen (toim.) Maahanmuuttajien elinolot. Venäläisten, virolaisten, somalialaisten ja vietnamläisten elämää Suomessa 2002. Elinolot 2003:1. Helsinki: Tilastokeskus.

- Rauta, A. (2005). Selvitys maahanmuuttajien mielenterveyspalvelujen tarpeesta ja saatavuudesta. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2005:3. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.
- Ruuskanen, H. (2007). Kidutetun kipu. *Duodecim*, 123, 486-92.
- Sainola-Rodriguez, K. (2007). Maahanmuuttajien ja hoitohenkilökunnan kohtaaminen mielenterveyspalveluissa – transnationaalinen taitoko? *Sosiaalilääketieteellinen aikakausilehti*, 44, 216-227.
- Sainola-Rodriguez, K. & Koehn, P. H. (2006). Turvapaikanhakijoiden ja pysyvästi Suomessa asuvien maahanmuuttajien mielenterveyteen liittyvien tarpeiden tunnistaminen. *Sosiaalilääketieteellinen aikakausilehti*, 43, 47-59.
- Sippola, A. & Hammar-Suutari, S. (2006). Towards workplace and service equality in Finland. *Finnish journal of ethnicity and migration*, 1, 15-25.
- Sisäasiainministeriön poliisiosasto (2003). Maahanmuuttajanaisiin kohdistuva väkivalta. Poliisin tietoon tullut rikollisuus vuonna 2002. Poliisiosaston julkaisut 17/2003. Helsinki: Sisäasiainministeriö, poliisiosasto.
- Sourander, A. (2007). Turvapaikkaa hakevien pakolaislasten ja -nuorten mielenterveys. *Duodecim*, 123, 479-85.
- Taavela, R. (1999). Maahanmuuttajien palvelujen laatu Suomen perusterveydenhuollossa. Kuopion yliopiston julkaisuja E. Yhteiskuntatieteet 72. Kuopio: Kuopion yliopisto.
- Tanner, A. (2007). Artikkelien analyysi: poliisin ja maahanmuuttajien välinen suhde tänään. Teoksessa A. Tanner (toim.) *Poliisi ja maahanmuuttajat. Kohti kotoutumista edistävää vuorovaikutusta*. Tampere: Poliisiammattikorkeakoulu.
- The Quality of Social and Health Care Services from the Minority Ethnic Older Persons: Perspective in Finland. https://groups.stakes.fi/NR/rdonlyres/EA3A8C-44C4-46E3-9294-EBDC6FF31756/0/Summary_ethnic.pdf. (haettu 1.5.2007).
- Tiilikainen, M. (2004). Näkökulmia somalialaisnaisten mielenterveyteen. *Suomen Antropologi*, 29(3), 30-42.
- Tiilikainen, M. (2008). Somalialaiset maahanmuuttajat ja yllirajainen hoito. *Sosiaalilääketieteellinen aikakausilehti*, 1, 74–87.
- Tiilikainen, M. & Abdi, M. M. (2007). Somalialaisväestö ja poliisi yhteistyössä. Teoksessa A. Tanner (toim.) *Poliisi ja maahanmuuttajat. Kohti kotoutumista edistävää vuorovaikutusta*. Tampere: Poliisiammattikorkeakoulu.
- Työministeriö (2006). Miten kunnat kotouttavat? Kotouttamislain toimeenpanon seurantakyselyn tuloksia vuodelta 2005. Helsinki.
- Uusikylä, P., Tuominen, A., Mäkinen, A.K. & Reuter, N. (2005). Maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen arviointi. *Työpoliittinen tutkimus* 267. Helsinki: Työministeriö.
- Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle kotouttamislain toimeenpanosta (2008). Helsinki.
- Verm, G. K. (2005). Kulttuurien välisen työn lähtökohtia. Teoksessa P. Pitkänen (toim.) *Kulttuurien välinen työ*. Helsinki: Edita.
- Vesterinen, S. (2007). Maahanmuuttajien näkemyksiä ja kokemuksia suomalaisesta lastensuojelusta. Haastatteluselvitys. Helsinki: Väestöliiton Kotipuu.
- Zechner, M. (2006). Hoivan paikat transnationaaleissa perheissä. Teoksessa T. Martikainen (toim.) *Yllirajainen kulttuuri. Etnisyys Suomessa 2000-luvulla*. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.

Suomen kielen opetus ja muut kielikysymykset

- Dufva, H., Pietikäinen, S. & Laihiala-Kankainen, S. (2003). Moniääninen Suomi – monikulttuurinen kielten opiminen. *Tempus*, 7, 10-11.

- Etnisten suhteiden neuvottelukunta (2005). Kala kuivalla maalla. Kotoutuminen maahanmuuttajan näkökulmasta. Työhallinnon julkaisu 344. Helsinki: Työministeriö.
- Helli-Kaymaz, R. & Parvinen, L. (2005). Kielenopetus työpaikalla. *Kuntoutus*, 28(2) 54-61.
- Hirsiaho, A., Pöyhönen, S. & Saario, J. (2007). Maahanmuuttajat suomalaista yhteiskuntaa lukemassa – Lukemisen ja kirjoittamisen etnografiaa paperimaassa. Teoksessa O-P. Salo, T. Nikula, T & P. Kalaja (toim.) *Kieli oppimisessa- Language in Learning*. Jyväskylä: Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AfinLA.
- Ikonen, K. (2007). Oman äidinkielen opetuksen kehityksestä Suomessa. Teoksessa Latomaa, S. (toim.) *Oma kieli kullan kallis*. Opas oman äidinkielen opetukseen. Helsinki: Opetushallitus.
- Iskanius, S. (2002). Kahden kielen ja kulttuurin labyrintissa – venäjänkielisten maahanmuuttajanuorten kieli-identiteetti. Teoksessa S. Laihiala-Kankainen, S. Pietikäinen & H. Dufva (toim.) *Moniääninen Suomi*. Kieli, kulttuuri ja identiteetti. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- Iskanius, S. (2006). Venäjänkielisten maahanmuuttajaopiskelijoiden kieli-identiteetti. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Kalliokoski, J. (2000). Monikielinen Suomi ja suomen kielen tutkimus. Virkaanastujaisesitys Helsingin yliopistossa 13. lokakuuta 1999. *Virittäjä*, 1, 71-76.
- Kokkonen, M. (2007). Vaatimuksena sujuva suomi. *Virittäjä* 2, 254-261.
- Kurhila, S. (2002). Ei-syntyperäisen puhuma suomi – haaste kielentutkimukselle. *MoniTori*, 9(3), 53.
- Kurhila, S. (2006). *Second language interaction. Pragmatics & Beyond New Series 145*. Amsterdam: Benjamins.
- Kuusela, J., Etelälahti, A., Hagman, Å., Hievanen, R., Karppinen, K., Nissilä, L., Rönnerberg, U. & Siniharju, M. (2008). Maahanmuuttajaoppilaat ja koulutus – tutkimus oppimistuloksista, koulutusvalinnoista ja työllistämisestä. Helsinki: Opetushallitus.
- Laihiala-Kankainen, S., Pietikäinen, S. & Dufva, H. (2002). *Moniääninen Suomi*. Kieli, kulttuuri ja identiteetti. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- Lainio, J. (2002). *European Linguistic Diversity – For Whom? The Cases of Finland and Sweden*. Working papers 7. Barcelona: CIEMEN.
- Latomaa, S. (2002). Maahanmuuttajien kielelliset oikeudet. Teoksessa A. Mauranen & L. Tiittula (toim.) *Kieli yhteiskunnassa – yhteiskunta kielessä*. Jyväskylä: Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AfinLA.
- Latomaa, S. (toim.) (2007a). *Oma kieli kullan kallis*. Opas oman äidinkielen opetukseen. Helsinki: Opetushallitus.
- Latomaa, S. (2007b). Monikielinen Suomi monikielisessä Euroopassa. Teoksessa S. Latomaa (toim.) *Oma kieli kullan kallis*. Opas oman äidinkielen opetukseen. Helsinki: Opetushallitus.
- Latomaa, S. (2007c). Miten maahanmuuttajat kotoutuvat Suomeen – opinpolku varhaiskasvatuksesta työelämään. Teoksessa S. Pöyhönen & M-R. Luukka (toim.) *Kohti tulevaisuuden kielikoulutusta*. Kielikoulutuspoliittisen projektin loppuraportti. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- Lehtinen, T. (2002). Oppia ikä kaikki. Maahanmuuttajalasten suomen kielen kehitys ja kaksikielisyys peruskoulun ensimmäisellä luokalla. Turun yliopiston julkaisuja, sarja C 181. Turku: Turun yliopisto.
- Lind, I. (1999). Maahanmuuttajalapsille annetut oikeudet ja mahdollisuudet. Teoksessa *Matinheikki-Kokko* (toim.) *Monikulttuurinen koulutus – perusteita ja kokemuksia*. Helsinki: Opetushallitus.
- Lukkarinen, M. (2001). Omakielisten palvelujen turvaaminen sosiaali- ja terveydenhuollossa. *Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2001:1*. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.

- Martin, M. (2002). Suomen kielen oppijasta sen käyttäjäksi. Teoksessa S. Laihiala-Kankainen, S. Pietikäinen. & H. Dufva (toim.) *Moniääninen Suomi. Kieli, kulttuuri ja identiteetti*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- Matikainen, R. (2000). Aikuisten maahanmuuttajien suomen kielen taito maahanmuuttajakoulutuksen päätösvaiheessa. Teoksessa S. Martin & H. Sulkala (toim.) *Tutkielma oppijankielestä. Suomen ja saamen kielen logopedian laitoksen julkaisuja, N:o 17*. Oulu: Oulun yliopisto.
- Opetushallitus (2004). *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004*. Helsinki.
- Opetushallitus (2006). *Luku- ja kirjoitustaidottomien maahanmuuttajien koulutus. Suositus opetussuunnitelmaksi*. Vammala.
- Parvinen, L., Helli-Kaymaz, R. & Kaikkonen, R. (2005). Suomen kielen opetus työnhaussa ja työpaikalla. Teoksessa K. Härkäpää & U. Peltola (toim.) *Maahanmuuttajien työllistymisen tukeminen ja kuntoutusluotsaus. Majakka-Beacon -hankkeen loppuraportti. Kuntoutussätiön työselosteita 29/2005*. Helsinki: Kuntoutussätiö.
- Perttula, M-L. & Tuovila-Ginters L. (2004). *Maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi. Valmistavien luokkien opettajien havaintoja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kotoutumisprosessista*. Helsinki: Helsingin kaupunki, opetusvirasto.
- Piikki, A. & Hujanen, K. (2002). *Yhteinen kieli – kokemuksia suomen kielen opettamisesta maahanmuuttajille*. Teoksessa O. Lepola (toim.) *Kotomaana Suomi. Kertomuksia maahanmuutosta 1999-2001*. Helsinki: Työministeriö, Edita.
- Pitkänen, P. (2006). *Etninen ja kulttuurinen monimuotoisuus viranomaistyössä*. Helsinki: Edita.
- Peltola, U. & Metso, L. (2008). *Maahanmuuttajien kuntoutumisen ja työllistymisen tukeminen Helsingissä. Kuntoutussätiön tutkimuksia 79/2008*. Helsinki: Kuntoutussätiö.
- Rauta, A. (2005). *Selvitys maahanmuuttajien mielenterveyspalvelujen tarpeesta ja saatavuudesta. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2005:3*. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.
- Rouhio, M., Aalto, H., Ivakko, T., Tsempei, T., Salah, S., Huhtiniemi-Anttonen, M. & Gyekye, M. (2005). *Maahanmuuttajatyön kehittäminen päivähoitossa. Selvityksiä 2005:9*. Helsinki: Helsingin kaupungin sosiaalivirasto.
- Rynkänen, T. (2004). *Sujuuko suomi, vertyykö venäjä? Venäjänkielisten maahanmuuttajavanhempien näkemyksiä lastensa koulunkäynnistä Suomessa*. Teoksessa S. Laihiala-Kankainen, O. Milovidova & T. Rynkänen (toim.) *Dialogeja. Kieli, yksilö ja yhteisö*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- Schubert, C. (2006). *Tulkki ei ole kolmas pyörä. Mielenterveystyössä tulkkaminen vaatii erityisosaamista. Psykologi 4, 20-21*.
- Sosiaali- ja terveysministeriö (2005). *Monikulttuurisuus Suomen terveydenhuollossa. Valtakunnallinen terveydenhuollon eettinen neuvottelukunta (ETENE), ETENE-julkaisuja 11*. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.
- Suikkanen, S. (2008). *Älä pelkää tulkkia! Psykologi 7, 28-29*.
- Tarnanen, M. (2002). *Arvioija valokeilassa. Suomi toisena kielenä –kirjoittamisen arviointia*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- Tarnanen, M. (2004). *Venäjänkieliset suomen kielen testissä – keitä he ovat ja miten he pärjäävät?* Teoksessa S. Laihiala-Kankainen, O. Milovidova & T. Rynkänen (toim.) *Dialogeja. Kieli, yksilö ja yhteisö*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- Tarnanen, M., & Suni, M. (2005). *Maahanmuuttajien kieliympäristö ja kielitaito*. Teoksessa S. Paananen (toim.) *Maahanmuuttajien elämää Suomessa*. Helsinki: Tilastokeskus.
- Turun kaupunki (2005). *Monikulttuuristen maahanmuuttajalapsen ja -nuoren -työryhmien loppuraportti. Turun kaupungin kotouttamishjelma*. Turku.
- Työministeriö (1999). *Maahanmuuttajille tarkoitettujen tulkkauksen- ja kielipalvelujen kehittämissuunnitelma. Työhallinnon julkaisu no. 231*. Helsinki.

Virtanen, P., Alanampa, A., Hytönen, M.L., Maijala, K. & Vasiljeva, L. (2001). Maahanmuuttajalasten ensiope-
tusta kahdella kielellä. Kaksikielisen arvioinnin ja opetussuunnitelman kehittämisen projekti. Helsinki: Helsingin
kaupungin sosiaalivirasto.

Voipio-Huovinen, S. (2007). Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kaksikielisyys. Kokemuksia tutkimushaas-
tatteluista ja kenttätyöstä. Teoksessa S. Grünthal & E. Harjunen (toim.) Näköaloja äidinkieleen ja kirjallisuuteen.
Tietolipas 217. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Vuorenkoski, L., Kuure, O., Moilanen, I., Penninkilampi, V., Myhrman, A. (2000). Bilingualism, School Achieve-
ment, and Mental Wellbeing: A Follow-up Study of Return Migrant Children. *The Journal of Child Psychology
and Psychiatry*, 41(2), 261-266.

Youssef, Y. (2007). Maahanmuuttajien äidinkielen opetus: nykytilanne ja tulevaisuus. Teoksessa S. Pöyhönen
& M-R. Luukka (toim.) Kohti tulevaisuuden kielikoulutusta. Kielikoulutuspoliittisen projektin loppuraportti. Jyvä-
skylä: Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus.